

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĖS
AMERIKA, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XXXVII. Nr. 6

ANTRADIENIS, (Tuesday),

SAUSIO (JANUARY) 22 D. 1952 M.

10 CENTŲ

CHURCHILLIS GRĮŽTA NAMO

Washingtonas. — Churchillis baigė savo pasitarimus su prez. Trumano ir grįžta namo. Laikoma, kad jam šis vizitas JAV pasisekė, ir jis pasiekė nemažą jo norėtų dalykų, nors kai kurie jo susitarimai pačioj Anglijoj sukėlė kritikos. Churchillui pavykė pasiekti geresnio abiejų kraštų tarpusavio susipratimo ir pašalinti kai kuriuos paskutiniuosius metais iškilusius nuomonių skirtumus. Jo laimėjimais laikoma, kad Anglija gaus iš JAV metų laikotarpį milijoną tonų pieno, už kurį JAV gaus cino ir aliuminijaus, susitarimas artimajam bendradarbiauti ir tartis, kilus bet kokiam pavojui pasaulio taikai, ir pasirašyta sutartis, kad karo atveju JAV savo bazių Anglijoje nepanaudos, pirmiau dėl to nesutarus su Anglijos vyriausybe.

Už tai savo ruožtu Churchillis turėjo pritariti JAV Tolumų Rytų politikai, sutikti, kad Atlante sąjungininkų laivynui vadovaus amerikietis ir pažadėti, kad Anglija dės pastangų Europos vieningumui pasiekti ir remti Europos armijos sudarymą.

Nepavyko tačiau Churchillui gauti JAV pasižadėjimo, kad jės stengsis stiprinti anglų jta-

ką Viduriniuose Rytuose, suteikimo plačiau su Anglija pasikeisti atominėmis paslaptimis ir išspausti aiškų JAV pareiškimą dėl jų ateities politikos pietryčių Azijoje. JAV dar nesandios pačios aiškiai nusistatę, kokių priemonių imtųsi, jei būtų komunistų užpulta Indokinija, Burma ar kitas kurio šio regiono kraštas.

SOVIETŲ BLOKAS TEBE- GAUNAS IŠ EUROPOS SVARBIŲ MEDŽIAGŲ

Washingtonas. — Demokratai senatorius O'Connor pareiškė, jog komunistai jiems labai svarbių strateginių medžiagų iš Vakarų Europos vis dar tebeauga. Vietoj dalykų ištyrus, esą paaškinę, kad kai kurie JAV sąjungininkai Europoje rodo aiškiausio nenoro nutraukti šią labai pelningą prekybą. Tam pasinaudojama vadinamaisiais laisvaisiais uostais, kuriuose galima prekes iš vieno laivų perkrauti į kitus, išvengiant muitų ir eksporto kontrolės. Anksčiau tai tarnavo tarptautinei prekybai pailginti. Bet dabar išnaudojama apeiti nuostatus, kurių kliudo gabenti tam tikras medžiagas į komunistinius kraštus. Tokia prekyba ypač einanti per Roterdamą ir Antverpeną.

NERAMUMAI TUNISE

Tunis. — Prancūzų koloninė valdžia suėmė visą eilę Tuniso nacionalistų ir komunistų vadų. Suimtieji kaltinami, kad jie kurstę pilietinį karą ir esą atsakingi už įvykusias demonstracijas, kurių metu visa eilė asmenų buvo sužeista ir užmušta. Dėl šio suėmimo Tuniso darbininkų unijos paskelbė protesto streiką ir įvyko eilė naujų demonstracijų bei susirėmimų, kurie taip pat pareikalavo aukų.

Tuniso nacionalistai reikalauja, kad jiems būtų suteikta pilna autonomija. Jie sutinka, kad gynybos ir užsienio politikos reikalai liktų prancūzų rankose, bet, pagal jų reikalavimus, parlamentas ir kabinetas turėtų būti sudaryti tik iš vienių tunisiečių. Tuo reikalu neseniai vyko derybos, bet susitarimo nebuvo pasiekta, nes tunisiečiai nenori pripažinti lygių teisių Tunise gyvenantiems 300,000 europiečių, kurių pusę sudaro prancūzai. Viso Tunise yra pusketvirtas milijono gyventojų.

Tuniso atstovai yra atvykę į Jungt. Tautas ir deda pastangų, kad jose būtų iškeltas Tuniso klausimas.

12 DIVIZIJŲ REIKĖS 400,000 VOKIEČIŲ

Bona. — Vakarų Vokietijos gynybos reikalų tvarkytojas T. Blank pasakė per radiją kalbą, kurioj nurodė, kad Vokietijai nelieta kitos išeities, kaip sudaryti savo karines pajėgas ir su jomis prisidėti prie jungtinės Europos armijos. Vokietijos karinis silpnumas tik gundo komunistus pradėti prieš ją agresiją. Numatomoms dvylikai divizijų teks mobilizuoti apie 400,000 jaunų 19-21 m. amžiaus vokiečių. Šios savaitės pabaigoj vėl susirenka Europos armijoj dalyvaujančių kraštų užsienio reikalų ministrai, kurie toliau tarsis dėl tos armijos sudarymo. Vokiečių 12 divizijų apginklavimas, kaip apskaičiuojama, pareikalaus \$6,000,000,000. Tam reikalui vokiečiai ruošiasi prašyti JAV paskolos.

JAV atominė programa bus praplėsta

Washingtonas. — Po konferencijos Baltuosiuose Rūmuose senat, McMahon pareiškė, kad prez. Trumanas yra pasiryžęs praplėsti atominę JAV programą. Manoma, jog praplėtimas palies ne tik atominį bombų gamybą, bet bus taip pat padidinta atominio artilerijos sviedinių gamyba ir paspartintas gaminimas vandens bombos, kurios naikina-

STALINAS ATSTATO SAVO ADMIROLUS

Muenchenas. — Vokiečių spaudos žiniomis, Sovietų karo laivyno statybos programa tiek atsilieka nuo plano, kad dėl to pradėta atleisti iš pareigų aukšti laivyno karininkai ir inžinieriai. Prieš keletą mėnesių laivyną ir laivų statybą vietas inspektavęs pats Stalinas ir likęs labai nepatenkintas. Be laivyno ministerio admir. Jumašev, kuris jau seniau atleistas, kai labai atsiliko dviejų 35,000 tonų karo laivų statyba, atleisti esą Baltijos ir Juodųjų jūrų laivynų viršininkai, viceadmir. Vinogradovas ir adm. Oktabsky, o taip pat ir eilė inžinierių.

ji jėga turėtų būti nepalyginamai didesnė, kaip urano bombų. Taip pat gal bus paskubinta atominio variklio povandėniniams laivams statyba. McMahon, kuris pirmininkauja abiejų rūmų atominei komisijai, jau praėjusių metų rugsėjo mėn. pareiškė, kad JAV turėtų kas metai atominei gamybai išleisti po šėsis milijardus, nes, jo nuomone, kiekvienas atominiams apsiginklavimui išleistas doleris sutaupo penkis dolerius, kurie reikėtų išleisti kitu atveju įvairiems kitiems gink-

KOREJOJ TEBE- SIDERA

Tokio. — Užkluvusiose Korejos paliaubų derybose siek tiek gyvumo įnešė Jungt. Tautų delegacijos pareiškimas, kad ji pasiryžusi iš naujo peržiūrėti kai kuriuos jos pasiūlyto belaisvių pasikeitimo plano punktus, jei komunistai nurodys, kiek jie numato grąžinti civilių. Tai reiškia, jog Jungt. Tautų karinė vadovybė atsisako reikalavimo, kad už vieną nelaisvėje esantį komunistų karį turi būti grąžintas vienas civilis. Nors kitos pažangos nebuvo pasiekta, bet komunistai pažadėjo šį dalyką apsvarstyti.

Komunistai yra pranešę, kad jie turi 11,559 belaisvių. Sąjungininkai iš savo pusės nurodė, kad turi 116,000 belaisvių, ir 50,000 Pietų Korejos kareivių bei civilių, kurie padėjo komunistams arba buvo paimti į komunistų kariuomenę. Be to, Pietų Korejos vyriausybės duomenimis, komunistų rankose yra 113,000 Pietų Korejos civilių.

Kad repatriacija vyktų laisvu kiekvieno apsisprendimu, ar jis nori grįžti, ar ne, Jungt. Tautų atstovai reikalauja ir toliau.

Fronte palyginti ramu ir apie jokus didesnio masto kovas nepranešama.

LEKTUVO KATASTROFOJ ZUVO 36 ASMENS

Sandspit Airport, B. C. — Netoli nuo kranto čia į jūrą nukrito lėktuvas, kuriuo skrido 43 asmenys, daugiausia iš Korejos grįžtantieji kariai. 7 asmenys buvo išgelbėti, bet kiti greičiausia bus žuvę.

Sacramento, Calif., ant karinio kalėjimo nukrito ir sprogo bombonešis B-25. Šeši asmenys buvo užmušti, 61 sužeistas.

NAUJI SUSIRĖMIMAI IZMAILOJE

Nužudyta amerikietė vienuolė Ismaila. — Dėl amerikietės vienuolės nužudymo anglai užėmė didelę dalį šio miesto arabų kvartalo ir įvykdė valymą nuo egiptiečių teroristų. 41 teroristas įjartų asmenų suimti. Amerikietė vienuolė buvo nušauta, kai išėjo sutikti atvykstančių anglų tankų, kurie buvo išsauti, kai pasirodė egiptiečių teroristai ir į vienuolyną buvo mesta bomba. Po to įvykęs susirėmimas truko keturias valandas ir anglų buvo du nukauti bei 7 sužeisti, o egiptiečių 20 sužeista.

Nužudytoji sesuo yra B. A. Timbers iš Bronx, N. Y., Amerikos atstovas imasi ištirti jos nužudymo aplinkybes ir numato imtis reikiamų žygių JAV piliečių gyvybei apsaugoti.

ORO PAJEGAS APGINK- LUOS IŠ TOLO VALDOMOM RAKETOM

Cincinnati. — Sekr. Finletter, kalbėdamas Common Wealth Club, nurodė, kad JAV oro pajėgos greit pradės naudoti iš tolo valdomas raketas. Finletter pareiškimu, nebetoli jau laikas, kai šiomis raketomis bus pradėti naikinti priešio bombonešiai. Taip pat jis pažymėjo, kad, Korejoj sunaikinus 144 priešio naikintuvus, tuo pačiu laiku buvo netekta tik 18 F-86 sprausminių lėktuvų. Suorganizavus 143 dabar planuojamas aviacijos grupes, JAV turės didžiausią pasaulyje oro pajėgą.

PRANCŪZAI KOMUNISTUS SULAIKE

Hanoi. — Prancūzų karinė vadovybė Indokinijoje praneša, kad ofensyva prieš komunistines pajėgas pietryčiuose ir vakaruose nuo Hanoi vyksta sėkmingai.

Prancūzų oro pajėgos priešio kariuomenės telkinius apmetė Napalm bombomis, padarydamos jam stambių nuostolių.

Prez. Trumanas aiškina, kam bus panaudojamas kiekvienas iš mokėtojų surinktas doleris. Šalia stovi biudžeto biuro direktorius F. J. Lawton. Daugelis kongreso narių pasisako nepalankiai dėl prezidento paruoštos naujos samtos.

RESPUBLIKONAI PRIEŠ MOKESČIŲ KELIMĄ

Washingtonas. — Respublikonas Reed atstovų rūmų mokesčių komitete pareiškė, kad respublikonai yra griežtai prieš mokesčių kėlimą, kaip prez. Trumanas yra pasiūles. Reed nuomone, mokesčių mokėtojai jau atiduoda mokesčiams beveik trečią dalį savo pajamų. Ir tai jau esanti beveik kraštutinė riba, kiek mokesčių iš gyventojų galima imti, nepadarant krašto ūkiui rimtos žalos. Jis siūlo pradėti šio klausimo tyrimą, pritraukiant prie darbo pačius geriausius mokesčių klausimo specialistus. Kol toks tyrimas neatliktas Reed siūlo jokių mokesčių kėlimo nesvarstyti. Pirmiau turi būti aišku, kiek iš tikro lėšų valstybei reikia ir

AUSTRIJOS TAIKOS SU- TARTIS VĖL KLIOVA

Londonas. — JAV, Anglija ir Prancūzija paragino Sovietus, kad vėl būtų pradėti pasitarimai dėl taikos sutarties su Austrija. Bet Sovietai pareikalavo, kad kartu su Austrijos sutartimi būtų svarstoma ir Trieste bei Austrijos remilitarizacijos klausimai. Dėl to abejojama, ar galės būti tos derybos tęsiamos. Ligi šiol jau įvyko tuo reikalui 258 posėdžiai.

ŠUGLAUSTOS ŽINIOS

- Pranešama, jog nuo liepos 1 d. prasidedantiems biudžetiniams metams prez. Trumanas numato 83 milijardų samatą. Šiandien ji įteikiama kongresui.
- Informuoti sluosniai pareiškia, kad Anglija nenumato artimu laiku Kinijos komunistinės vyriausybės pripažinimą atšaukti.
- E. Faure pagaliau pavyko sudaryti naują prancūzų vyriausybę. Naujasis kabinetas sudarytas beveik iš tų pačių ministrų, kaip ir buvęs Pleveno kabinetas. Užs. reik. ministru liko vėl R. Schumanas.
- Po 30 d. kelionės kard. F. Spellmanas vėl grįžo į JAV. Spaudos atstovams kardinalas pareiškė, jog Vatikanas pageidauja, kad būtų paskirtas JAV atstovas, bet to nelaiko skubiu dalyku.
- Gautomis iš vakarinės Rytprūsų dalies žiniomis, čia yra toks maisto trūkumas, kad daug kur jau prasidėjo tikras badas. Šalia ūkinės netvarkos padėti dar pabloginusios didelės praėjusios vasaros sausras.
- Tarp CIO ir AFL vėl prasideda įtemptos varžytynės. AFL elektros darbininkų unija pradėjo akciją CIO ištumti iš telefonų pramonės. Šiuo metu eina kova, kuriai unijai priklausius Western Electric Company Kearny, N. J., 12,000 darbininkų.
- Vyriausybės atstovams paskelbus, kokia planuojama Vakarų Vokietijos karinė pajėga, pacifistai ir neutralistai pradėjo prieš Vokietijos ginklavimąsi smarkią akciją. Bet darbininkų unijos pasisako už ginklavimąsi.
- Čekoslovakijos darbo ministeris paskelbė, kad krašto anglies ir pieno pramonė negali vykdyti savo plano, nes darbininkai vykdo pasyvų pasipriešinimą ir bėga iš darbaviečių.
- Anglijos vyriausybė atšaukė iš Irano savo pasiuntinį Shepherd, prieš kurį buvo nukreipta ypatingai didelė Irano nacionalistų neapykanta. Pasiuntinio pareigas kol kas eis reikalų vedėjas Middleton.
- Anglijos maitinimo ministeris paskelbė, kad gyventojams mėsos davins dar sumažinamas, nes nėra galima įvežti iš Australijos ir Argentinos pakankamą mėsos kiekį. Vietoj to viena unija padidinamas savaitinis lašinių davins.

STALINAS PARDUODAMAS UŽ GRAŠIUS

LENKIA SIANDIEN • KĄ RASO APIE JĄ SVEDŲ LAIKRAŠČIAI • KOMUNISTAI LENKLOJE VAIKUS VERCIA SNIPINETI • STUDENTŲ "SAVANORIŠKI DARBAI" • LENKJOS MOKSLAS IR MENAS BOLŠEVIKAMS NEPATINKA • UŽ KIEK PARDUODAMI SOVIETŲ SĄJUNGOS DIDVYRIAI?

Pernai rudenį svedų spauda davė eilę straipsnių apie Pa-baltijo susovietinimą, o gruodžio paskutinėmis ir sausio pirmomis dienomis tas pats svedų dienraštis "Dagens Nyheter" patiekė daug autentiškų žinių iš šių dienų Lenkijos.

Vaikus komunistai ugdo snipinėti

Kaip pačioje Sovietų Sąjungoje, taip ir jos okupuotose valstybėse komunistai pirmoje eilėje griebiasi prauklėti jaunimą. Tačiau paaugęs jaunimas nėra jau toks imlus komunistinėms idėjomis, nes šeimos auklėjimas ir karo meto sunkūs išgyvenimai slopina tuos gyvųjų nuodus. Daug tragiškiau yra su mažais vaikais. Jie dar nepajėgia žvelgti kritiškais akimis. Pagaliau, nieko kito ir nematė, kaip bolševizmą. Komunistai tai išnaudoja. Vaikų darželių skaičius nuo 2000 pakilo ligi 7500. Čia vaikai pirmiausia mokomi už viską dėkoti Stalinui. Jau vaikų darželiuose valstybė praderuošti sau mažus snipelius. Vaikai nekalčiausia forma iškvociami, kas dedasi namuose, ką kalba tėvai ir pan. Tėvai priversti tylėti, nenorėdami pakenkti vaikams.

Panašiai daroma ir pirmuose pradžios mokyklos skyriuose. Čia vaikai jau traukiami ir į politiką. Jie verčiami pasirašyti po "Stockholmo atsisaukimu" ir kitais "taikos" manifestais.

Studentai — "darbo didvyriai"

Aukštosios mokyklos pirmoje eilėje priimanos tik darbininkų ir ūkininkų vaikai. Bet ir jie pirmiausia išklausi-nėjami iš sociologijos, marksizmo ir leninizmo. Vaikai be to turi aiškiai pareikšti savo ideologinį nusistatymą. Vaikams tėvų valdininkų ar laisvų profesijų, kaip advokatų, inžinierių, universiteto durys uždarytos. Bet jaunimas ir čia randa išeitį: jaunuoliai gali, pvz., įstoti į fizinio lavinimosi bei darbo jaunimo organizaciją "Služba Polsee." Jeigu jų sveikata išneša, gali pasidaryti "darbo didvyriais." Paskui po kelių mėnesių leidžia jiems įstoti į universitetą bei kitas aukštesias mokyklas. Kitas ke-

K. RAUKLAUKIS Mūsų bendradarbis Švedijoje

lias — metams ar pusei pasi-siūlyti "socialiniam darbui" pagal partijos nurodymus. Trečias kelias — viešai nutraukti ryšius su namais. Tėvai tada, žinoma, atsiduria labai pavojingoje padėtyje. Po metų kitų yra galimybės paskelbti, "kad namai pasidavė komunistinėms idėjomis." Tada studentas vėl gali grįžti pas tėvus.

Ir universitetus komunistai laiko savo rankose. Pirmiausia per ZMP — Lenkų Jaunimo Sąjungą — turi savo atstovus fakultetų taryboje, o jų teisės lygios su profesorių. Per posėdžius kartu su profesoriais ir studentų atstovybe jie gali viešai kritikuoti savo mokytojus.

Stipendijos tik dantims pakrapštyti

Studijoms skatinti skiriamos stipendijos. Tiesą sakant, beveik kiekvienas studentas gauna stipendiją. Tos stipendijos labai mažos — vos 270 zlotų per mėnesį paskutiniaisiais ketvirtiniais metais, o 210 zlotų — pirmaisiais metais. Turint galvoje, kad paprastas darbininkas uždirba 400 zlotų per mėnesį, o rūbų eilutė kainuoja 700-1200 zlotų, tai išgyvenk tu man, jei gudrus. Todėl studentai priversti ieškoti darbo šalia savo studijų. Kai kurios valstybinės įstaigos sudaro sutartį su studijuojančiais — jos skiria studentams 500-700 zlotų mėnesines stipendijas, o studentai įsipareigoja, baigę tam tikrą metų skaičių, dirbti toje įstaigoje.

"Bezpieka" — čekistų gūžta Lenkijoje

Ir "Bezpieka" — lenkiškasis MGB (slapta policija) — skiria stipendijas. Tos stipendijos skiriamos daugiausia būsimiems inžinieriams, kurie paskui įsipareigoja dirbti policijos statybos pramonėje. Mat, Bezpieka atlieka statybas belaisvių rankomis. Tokie belaisviai dėvi pilkas uniformas ir stovyklų kepure. Jie saugomi kulkosvaidžiais apsiginklavusių sargybinių. Darbovietės gi aptvertos spygliuota viela. Tokioms statyboms reikia specialistų. Tie policijos stipendininkai, pasidarę specialistais, gali

pereiti dirbti ir į kitas įmones, bet tada turi prisiekti būti ten policijos agentais.

Bet studentams nevalia vien tik tarnybai ir studijoms skirti savo laiką. Jie dar verčiami į statybų darbus, griuvėsius valyti arba kišami į kasyklas. Tai vyksta "spontaniškai ir laisvanoriškai." Pav., Krokuvoje kalnų inžinerijos mokyklos ir aukštosios technikos mokyklos Gliwice studentai buvo priversti "savanoriškai" vykti į Walz-rzych kasyklas. Įgyto mokslo žinios jiems buvo nereikalingos, nes jie, "prisidėdami prie gamybos", dirbo kaip paprasti darbininkai.

Lenkus išsiunčia, o mongolus atvaro

Gabesni studentai siunčiami į Maskvą, Čekoslovakiją, Kiniją ir Šiaurės Koreją, o kitų pavergtų valstybių studentai siunčiami į Lenkiją. Praeitą vasarą, pvz., Lenkijoje buvo galima matyti studentų net iš Tolinųjų Rytų. Tačiau lenkų studentų entuziazmas vykti studijuoti į Šiaurės Koreją nėra didelis. Ta proga reikia priminti, kad Sovietų Sąjungos studentams nevalia vykti ir studijuoti į svetimus kraštus.

Gangsterių ranka moksle ir mene

Visas lenkų mokslo bei meno darbai traukiamas ant sovietiško korpulio. Veikia net specialios ministerijos mokslo ir kultūros reikalams. Didžiausias smūgis lenkų kultūrai įvyko pernai vasarą, kada buvo uždaryta šimtmetinė Lenkų Mokslo Akade-

Dabartinis Meksikos prezidentas Miguel Aleman baigia savo kadenciją 1952 m. Kandidatuoja Ruiz Cortines, nuosai-kiųjų grupių išstatytas. Jis žada tęsti M. Alemano "revoliucinę" politiką ir net daug gerų dabartinio prezidento valdininkų palikti jų vietose. "Revoliuciniai prezidentai" laikomi Calles, Porfirio Diaz, Cardenas, M. Aleman. Nors tarp Calles ir Alemano režimų — skirtumas labai didelis.

Meksikoje opiausia problema

mija Krokuvoje. Buvo įsteigta nauja akademija, pritaikyta komunistiniams principams.

Ypač budeliškai elgiamasi su kalbos ir istorijos mokslais. Visą praeitį nušluojama, ypač kur kalbama apie rusų smurtą praeityje. Slavų Institutas Maskvoje prakituoja beruošdamas naują istorijos vadovėlį lenkų mokykloms.

Tokia pat gangsterio ranka paliečia ir literatūrą, meną bei teatrą. Tik tie rašytojai yra pripažinti, kurie liaupsina Staliną ir jo mokslą. Savarankiškos literatūros visai nebėra. Slovačkio ir Mickevičiaus rašiniai konfiskuoti. Net ir Nobelio premijos laureatas Sienkevičius nesusilaukė savo raštų naujos laidos. Mat, jis kaip tik vaizdavo tuos laikus, kada lenkai, nors ir per didelį vargą, gynėsi ir atsigynė nuo Maskvos.

Stalinas parduodamas už vieną zlotą ir trisdešimt grašių

Menas skiriamas fabrikuojamoms, mašinoms, traktoriams, turbinoms, na, žinoma, ir Stalinui, Lenino ir Bieruto paveikslams gaminti. Juo didesnis Stalino paveikslas, juo didesnis Stalino originalas, tai b e n t m a ž a ž "didelių didvyrių" portretą.

Kad kiekvienam būtų palaiminti "šventųjų" paveikslai, tai tie paveikslai labai pigūs. Kad Stalinas su kitais rusais laimėtų lenktynes, tai jo portretai parduodami už zlotą ir 30 grašių. Tuo tarpu prezidento Bieruto ir ministerio pirmojo Cyrankevičiaus toks pats portretas kainuoja jau 3 zlotus ir 80 grašių. "Ivanas", mat, nėra "durakas". Jis žino, kad padoresnis lenkas neduos keturių zlotų už savo krašto išdaviką Bierutą. O gruzinas Stalinas vistiek yra Stalinas, kad ir už zlotą...

Straipsnis tautininkų ideologijai pažinti

P. J. Ziūrys sausio 3 d. "Dirvos" 1 nr. paskelbė straipsnį "Ar užmiršom kaip kovoti dėl Lietuvos", kuris yra įdomus kaip tautininkų ideologijai pažinti. Straipsnis yra parašytas kovos motyvu, tad pažiūrėkime, kam ši kova čia yra skelbiama.

Visų pirma siūloma apsidirbinti lietuviams kunigais: "Sugrąžinkime kunigus prie altoriaus ir dėstyto tikėjimo, bet ne maišymosi politikoj su tikslu tautą užmaiti ant savo tarp-tautinio korpulio". Kokio nors bendro darbo su kunigais negali būti ir reikia pasipriešinti perdidelei neproporcingai jų pretenzijai imti "visą vadovavimą į savo rankas".

Bet ir tie pabėgėliai, kurie nereikia nė pačios katalikybės, nes "per 500 metų katalikybė Lietuvai atnešė žalą, ją išpardavė lenkams, jos jaunimą, jė-zuitų įtakoj, nukreipė prieš Lietuvos interesus." Dėl "katalikiškos politikos" Mindaugo laikais "Lietuva buvo teriojama iš visų pusių". Mindaugo krikštas "neturėjo jokios reikšmės", todėl kai "šiandien suklaidintos minios, Marijonų ar Jėzuitų vedamos, apvaikščiojo 700 metų Mindaugo krikšto sukaktį", tai tėra tik "iškraipymas istorijos incidento savo politikavimo tikslams".

Apskritai lietuviams katalikams negali iš viso būti vietos — "ir šiandien jie ardo Lietuvos vieningumą su savo ateitininkais, federacijomis, kurios rado reikalingą kovoti prieš dar išsilaikiusią legalią Lietuvos valdžią ir kurie drumsčia visą lietuvių santaiką politiniais suometimais.

Bet ir tie pabėgėliai, kurie, visa šitai matydami, tyli ir ne-

turi "Dr. J. Šliupo ir kitų ryškių praeitos gentkartės vadų nugarkaulio", tėra tik "išmokslinti avinai".

Tai yra žinomos senosios ateivijos tautininkų veikėjo pasisakymai. Jie rodo, kokias milžiniškas kliūtis reikia Amerikoje nugalėti imantis darbo, reikalingo sutelktinių jėgų. Iš šių pasisakymų dvelkia siauras fanatizmas ir akla neapykanta kitokio galvojimo ir kitokio nusistatymo lietuviui. Jie neturi jokios pozityvios reikšmės, nes čia tėra siūlomas skaldymas ir rietenos. Rietenos pačia grubiausia ir primityviausia forma. Argi P. J. Ziūrys iš tikro jų nori?

Pažymėtina, kad ir pati "Dirvos" redakcija rado reikalo

prie šio nelaimingo straipsnio pridėti savo prierašą. Tačiau ji norėjo, kad būtų "ir vilkas sotus, ir ožka sveika". Taigi vengė ir prieš Ziūrį pasisakyti, ir pati savo veidą parodyti. Esą "kaikurių čia palieštų istorinių ar dabarties faktų apibūdinimas bei iš to daromų išvadų formulavimas neatitinka pažiūrų į tuos dalykus." Taip ir lieka skaitytojui neaišku — kieno pažiūrų?

Neišmokslintas Avinas

Rado Sabos karalienės sostinę?

Arabijos pietvakarių kampe dabar vyksta plataus masto kasinėjimai, kurių metu aptiktas didelis senovinis miestas. Manoma, jog tai būsimoji senovės laikais garsėjusi Timna, a-no meto Quatabono sostinė. Šiame mieste viešpatavusi ir istorijoje minimoji Sabos karalienė.

Anglijos premjeras Winston Churchillis kalba Kongrese. Jis tarp kitko pasakė: Aš neatvykau prašyti aukso, bet plieno, ir ne kurios malonės, o apsiginklavimo." Užpakalyje stovi viceprezidentas Alben Barkley.

Vienas iš susirgusių keleivių, paimtų iš užpustyto traukinio, ro-gutėmis traukiamas į greitosios pagalbos automobilį.

Kalifornijoje (Donner Pass) sniegas vėsus buvo užpūstęs traukinį. Keleiviai šalo beveik tris dienas, kol atėjo pagalba. Čia matome kai kuriuos jau susodintus į laivą "City of San Francisco."

Ar jau matei naują mūsų žurnalo numerį?!

KARYS

yra vienintelis lietuvių karių-veteranų žurnalas pasaulyje. Jame rašo gausūs būrys žymių bendradarbių, jį skaito daugybė lietuvių visuose kontinentuose. Tai mūsų tradicinis vieningos kovos organas su visais Lietuvos priešais nuo 1919 metų. Tai tautinės, krikščioniškos dvasios sparnuotas žodis, tai visų laikų lietuvių karių gyvenimo, kovų ir darbo tikrasis veidrodys.

KARIO Bičiulių telkimo vėjus eina džiuginančia sparta. Mūsų vėjus tęsis iki š. m. balandžio 1 d. Pavėlavusieji — vargu begalės gauti pirmuosius š. m. žurnalo numerius.

KARJ prenumeruojant ištisiems metams, vienas puošnus, iliustruotas žurnalo nr. kainuoja tik 33 ir pusė cento. Mūsų prenumerata 1952 m. nepakelta: metams — \$4; pusmečiui — \$2,50; perkant atskirais numeriais — 45c.

Prenumeratą galima įmokėti ir dalimis (\$1, 2...).

KARYS pradeda leisti knygas: š. m. Lapkričio 23-jai — "Lietuvos Kariuomenės kūrmosi ir Nepriklausomybės Kovų apžvalga", o metų pradžioje — Eric Williams garsios knygos "The Wooden Horse" vertimą. Ši knyga jau spaudoje. Ji turės apie 200 psl. ir visą eilę iliustracijų. Kaina — apie \$2. Mūsų metiniai skaitytojai, iki balandžio 1 d. įmokėję visą prenumeratą, šią knygą gaus tik už \$1. Tad dabar išsirašantieji žurnalą — siųskite \$3, pažymėdami, kad \$1 už knygą "Medinis arklys". Jau išsirašiusieji siūnia dar \$1 iki balandžio 1 d.

Kas remia KARJ \$5 prenumerata (žurnalas ir knyga), tas remia ir "Lietuvos Kariuomenės kūrmosi ir Nepriklausomybės Kovų apžvalgą" išleidimą.

Nelaukdamis nė dienos, visi rašome redakcijai: 156 Steamboat Rd., Great Neck, L. I., N. Y., arba administracijai — 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

KARYS

Kas kartą paskaitė bent vieną mūsų žurnalo numerį — tas jau niekada nebesiskyrė su KARIU!

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly	\$5.00	Amerikojie metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusei metų	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

Redakcija—Glenmore 5-7281
Administracija—GL 5-7068

BATALIJA

Tokių svetimų vardu, pasijuokdamas, kai kas vadina mūsų spaudoje paastrėjusius ginčus dėl vadovavimo Lietuvos išlaisvinimo darbams. Galimas daiktas, kad iš paskutinių mėnesių spaudos ir prasikiša stipresnis kumščiojimas už ir prieš Vliką. Labiau taip pat imama graibinėti ir apie Altą. Iš šalies žiūrint, tai neatrodo geru dalyku, ypač Lietuvos laisvinimo reikalui. Bet jei paversime kelių pokarinių metų lietuviškus laikraščius, leistus Vokietijoje ir Amerikoje, tai pastebėsime, kad to žiaibymo iš vienos pusės būta ir anksčiau. Mat kai kurioms politinėms lietuvių grupėms, o ypač paskiriems jų asmenims, niekada nėra patikęs nei Vlikas nei Altas. Reikalas visai suprantamas. Jie daugumos čia neturi ir neturi taip pat policinės jėgos savo nusistatymui primesti. O praeitis jų yra tokia, kad juos mokė nesiderinti prie kitų, bet priversti, kad kiti prisiderintų. Lietuvoje tai buvo vadinama autoritetiniu režimu. Jis išugdė pažiūrą, kad tik šios srovės žmonės yra patys tinkamiausi valstybės reikalams tvarkyti. Valstybės galvos buvo net pasakyta: "Man dera valdyti." Kas čia gali dar kišti savo grašį?

Praeitis karas nušlavė daugumą tų autoritetinių režimų drauge su dviem didžiomis diktatūrom, kurių pavėsyje jie brenė. Kad paliko dar pati stambioji Maskvoje ir viena kita mažiau pavojinga, tai tik ryškiau pabrėžia skirtumą, kaip kas valdo ir kas geriau tvarkosi: vienas vadas ar dauguma. Kas dar nepasimokė, turi progos stebėti, lyginti ir rinktis. Tikslai tie, kurie buvo labai jau stipriai prikibę prie vieno asmens, panašaus tebeiško ir dabar, kad jo titulu, nors ir pramanytu, galėtų ir vėl diktuoti, kaip buvo įpratę. Iš čia ir ateina ta vadinamoji batalija — tas noras duoti kitiems per galvą, jei tik neišsina taip, kaip jie norėtų.

Ligi praėjusių metų tas kandžiojimas dar nebuvo toks aštrus, koks jis dabar yra Dirvoje, Vieniūbėje ir Vokietijoje leidžiamose Tremtyje. Tai yra pati stambioji Maskvoje ir viena kita mažiau pavojinga, tai tik ryškiau pabrėžia skirtumą, kaip kas valdo ir kas geriau tvarkosi: vienas vadas ar dauguma. Kas dar nepasimokė, turi progos stebėti, lyginti ir rinktis. Tikslai tie, kurie buvo labai jau stipriai prikibę prie vieno asmens, panašaus tebeiško ir dabar, kad jo titulu, nors ir pramanytu, galėtų ir vėl diktuoti, kaip buvo įpratę. Iš čia ir ateina ta vadinamoji batalija — tas noras duoti kitiems per galvą, jei tik neišsina taip, kaip jie norėtų.

Ligi praėjusių metų tas kandžiojimas dar nebuvo toks aštrus, koks jis dabar yra Dirvoje, Vieniūbėje ir Vokietijoje leidžiamose Tremtyje. Tai yra pati stambioji Maskvoje ir viena kita mažiau pavojinga, tai tik ryškiau pabrėžia skirtumą, kaip kas valdo ir kas geriau tvarkosi: vienas vadas ar dauguma. Kas dar nepasimokė, turi progos stebėti, lyginti ir rinktis. Tikslai tie, kurie buvo labai jau stipriai prikibę prie vieno asmens, panašaus tebeiško ir dabar, kad jo titulu, nors ir pramanytu, galėtų ir vėl diktuoti, kaip buvo įpratę. Iš čia ir ateina ta vadinamoji batalija — tas noras duoti kitiems per galvą, jei tik neišsina taip, kaip jie norėtų.

KAROLIS MILKOVAITIS

IŠ NAMŲ

Fragmentas iš baigiamo
ruošti romano "Verpetuose"

2

Kaukuolininkas vienu šuo priėjo prie lango ir visa gerkle sugriaudė "Halt!" Norėdamas pagauti, jis viena koja šoko ant kėdės, stovėjusios prie lango, o kita kėlė į palangę, kad galėtų išsukti į kiemą. Skubėdamas jis tik bato galu tepalietė kėdės kraštą ir visu savo ūgiu išsitiesė asloje.

Juožą Butkūną taip dūrė juokas į šoną, kad jis vos nepraplupo kvatosis. Bet negalima gi įpykusio žvėries dar daugiau erzinti. Pavojinga. Juozas, kruvinai sukančias liežuvių ir susilaikė. Jo veidas švystelėjo viltingai, kad dabar, kaukuolininkui sugrįžus, pavyks ir Kajetonui pasisukti. Tačiau ta pačią akimirką, kaukuolininkas palikęs besiraitantį išsiritą pro langą ir pasileido Kajetoną vytiš rudasis partietis.

— Niederkerllien die Bestie (Nušauti tą bestiją) — kaukuolininkas šukterėjo šokančiam partietui.

— Du lausiger Patriot...

Iškiliojes Kajetoną, jis atbu-la ranka du kartus drožė jam per veidą. Kitu kuriuo metu Kajetonas bematant būtų stojęs savo garbės ginti. Bet dabar

Memorandumas užsienio reikalų ministeriams

Jungtinių Tautų pilnaties susirinkime, kuris dabar vyksta Paryžiuje ir užtruks dar ir varšio mėnesyje, kaip žinome, visada dalyvauja daug kitų kraštų užsienio reikalų ministrų. Tad buvo paruoštas ir įteiktas 54 ministeriams memorandumas, kuriame nurodoma, kad Sovietų Sąjunga, žudanti pavergtas tautas, yra nusikaltusi Jungtinių Tautų Chartai, žmogaus Teisių Deklaracijai ir Genocido Konvencijai. Reikalaujama jai kelti atitinkamą bylą. Memorandumas taip pat įteiktas JT generaliniam sekretoriui ir pilnaties susirinkimo pirmininkui. Jis pasirašytas čekoslovakų, estų, latvių, lietuvių, lenkų, rumunų ir vengrų atstovų.

Memorandumas su visais priedais išleistas dar atskira knyga asgliškai ir prancūziškai. Lietuviškąjį jos priedą yra pavarčiusi PLG. Paryžiuje sudarytas ir septynių tautų komitetas akcijai vesti. Veikia ir lietuvių delegacija.

Priminimas Trumanui ir Churchillui

Patariamiosios Lietuvių Grupės pirmininkas dalyvauja Vidurio ir Rytų Europos Komiteto veikloje. Šiam komitetui vadovauja buv. Vengrijos premjeras F. Nagy, o jį sudaro 23 demokratinų partijų atstovai iš 12-kos bolševikų pavergtų kraštų. Ryšium su Britanijos premjero W. Churchillio vizitu pas JAV prezidentą H. Trumaną, buvo jiems pasiūsta minėto komiteto telegrama. Telegramoje prašoma neįsileisti iš akių ir imtis galimų priemonių, kad gračiau būtų išlaisvinta iš komunistinės tyrnijos 120 milijonų Vidurio ir Rytų Europos žmonių. Tai yra būtina sąlyga siekiamai pasaulio taikai.

Višinskių duotas tinkamas atsakymas

Sovietų Rusijos atstovas A. Višinskis, kalbėdamas Jungtin. Tautų posėdyje, užsipuolė JAV, kam jos priėmusios anti-bolševikinę akcijai remti įstatymą. Toks įstatymas, kaip žinome, buvo neseniai priimtas Kongreso. Višinskis Paryžiuje labai įpyko, kad ir kiti kraštai griebiasi jų metodu: remti savo šalininkus, kur jie bebūtų — namie ar svetur. Atsakymą jam davė egzilių sambūris JAV "Tuesday Panel", vadovaujamas buvusio Rumunijos užsienio

tatai buvo pavojinga ir neturėjo tikslo. Jis atlikė rudmarškinio smūgius nesugriudamas ir prieš jį rankos nepakeldamas. Bet jam pasigirdo, kad rudmarškinio balsas kažkur buvo girdėtas. Ir veido bruožai matyti. Pasirodo, rudasis partietis yra buvęs kaimynas ir Kajetonu vaikystės draugas, 1941 metais iš Lietuvos repatriavęs į Vokietiją. Kajetonas įsmeigė į jį savo akis. Tada ir partietis akyse žybtelėjo staigaus nusteibimo ugnelė. Per veidą greit nuslinko sumišimo šešėlis.

— Gustavas Švandtas?! Koks netikėtas ir simpatiškas susitikimas. — išretinės žodžius, pagiežos balsu ištare Kajetonas. Jo akys liepsnojo paniekos ugnelės.

Partietis susivaldė. Dėdamas nesis nemuspratęs, jis įrėmė pistoletą Kajetonui į nugarą ir griezta įsakė:

— Mundt halten! (Susi-čiaupk!).

Paskui galvos kryptelėjimu parodė, kur turi eiti:

— Los zum Sturmfehrer!

Nuo tos dienos Kajetonas ir Juozas Butkūnas buvo priversti kasti apkasus. Pažymėjimuose buvo nurodyta, kad atėjo apkasų kasti savanoriškai.

Praėjusios savaitės trečiadienį, sausio 16 d., į Patariamiosios Lietuvių Grupės patalpas (16 W. 58 St. N. Y.) buvo sukviešti lietuviškos spaudos atstovai išklausti pranešimo apie pastarųjų dviejų mėnesių jos atliktus darbus. Pranešimą skaitė V. Vaitiekūnas, o paaikškinimus davė ir į paklausimu atsakinėjo PLG pirmininkas Vac. Sidzikauskas. Čia patiekiamas to pašnekesio suglaustą santrauką.

nio reikalų ministerio G. Gafencu. Buvo surašytas tam tikras pareiškimas, kuris laiško forma buvo atspausintas "New York Times". Iš lietuvių jį pasirašė PLG pirmininkas ir sekretorius. Tas pareiškimas taip pat įteiktas JAV, Britanijos ir Prancūzijos užs. reikalų ministeriams. Jis rodo, kaip pavergtų tautų žmonės žiūri į rėmimą kovos su bolševikais už geležinės sienos.

Europa jungiasi prieš bolševikus

Patariamoji Lietuvių Grupė aktyviai prisideda prie to darbo, kuriuo siekiama glaudžiau sujungti visas Europos valstybes ir tas, kurios dabar yra dar bolševikų okupuotos. Kaip žinoma, jau seniau yra sudaryta ir veikia Europos Taryba. Ji susideda iš Ministerių Komiteto ir Patariamųjų Susirinkimo.

Šis Europos suvienijimo sąjūdis kurį laiką apėmė tikslai laisvas, bolševikų nepavergtas Europos tautas. Nuo 1948 metų jame dalyvauja ir vadovaujantieji asmenys iš už geležinės sienos. Yra sudarytos tautinės tarybos Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Jugoslavijos ir Rumunijos. Taip pat yra visoms pavergtoms tautoms bendra komisija, kurioje lietuvius atstovauja Lietuvos atstovas Pryžiuje Dr. S. Bačkis. Ji svarsto klausimus, kurie gali iškilti ir turėti didelės reikšmės, atėjus išsivadavimo momentui.

Londono konferencija

Ta bendroji pavergtų tautų komisija yra sukvietusi Londono konferenciją, kuri vyksta kaip tik šiomis dienomis. Vienas jos tikslas yra aiškiai pabrėžti, kad pavergtieji Vidurio ir Rytų Europos kraštai niekada nesutiks su ta padėtimi, kad jie liktų už geležinės sienos nežmoniškoje vergijoje. Antra, konferencija svarsto planus, kaip reikės atkurti bolševikų sugriautą politinį, ūkinį ir kultūrinį gyvenimą.

Iš Patariamiosios Lietuvių Grupės į Londoną nuvyko jos pirmininkas Vac. Sidzikauskas.

Glaudesnio sutarimo klausimas

Iš Londono minist. V. Sidzikauskas yra numatęs aplankyti Prancūziją ir Vokietiją. Vokietijoje būdamas turės pasitarimą su Vliku. Bus tariamasi dėl kai kurių darbų suderinimo. Spaudos atstovams įteikta me raštiškame pranešime sakoma:

"Patariamoji Lietuvių Gru-

pė pripažįsta Vliką lietuvių tautos politinės valios reiškeju ir vykdytoju ir Lietuvos laisvinimo kovai vadovaujančiu organu. Tačiau, iš kitos pusės, savo uždavinių ir kompetencijos ribose yra savarankiškos institucijos ir PLG ir Amerikos Lietuvių Taryba. O todėl veiklos sėkmingumui pravartu visų šių institucijų glaudus bendradarbiavimas ir pastovus veiklos derinimas. Ta prasme PLG yra paruošusi savo projektą. Jau yra šis tas ir praktiškai padaryta. Šu Alto prezidentui pasiūlytas principinis susitarimas dėl informacijos koordinavimo. Tikimasi, kad ir Vlikas tam nebus priešingas."

Tais klausimais praėjusią savaitę buvo tartasi Vašingtone su Lietuvos pasiuntiniu P. Zadeikiu ir Alto prezidentu. Čia buvo iškilęs ir minist. St. Lozoraičio klausimas ir su juo susijusi spaudos polemika. Užklaustas, PLG pirmininkas pareiškė, kad jis neigiamai vertina kai kurių laikraščių pakisamą mintį, jog tas ar kitas savo auka nerems Vliko ar Alto, jei nebus susitarta su St. Lozoraičiu. Tokiu būdu kenkiama pačiam Lietuvos laisvinimo darbui.

Pasiruošimas ateitį ir informacija

Patariamoji Lietuvių Grupė kartu su latviais ir estais ruošia leidinį apie tų tautų žudymą (genocidą) Baltijos kraštuose. Numatyta ir eilė kitų informacinių leidinių, o taip pat enciklopedinis leidinys apie Lietuvą. Yra įteiktas taip pat sąrašas išleistųjų lietuviškų va-

dovėlių, kuriuos galima būtų ir dabar panaudoti ir ypač jie bus reikalingi išlaisvintai Lietuvai.

Nuo 1952 metų vasario 1 d. penki lietuviai, studijuoją JAV aukštesiose mokyklose, gauna stipendijas. Nuo rudens yra perspektyva gauti dar penkiems. Stipendijos duodamos tik tiems, kurie studijuoja mediciną, veterinariją, inžineriją, chemiją, agronomiją. Norima juos paruošti darbei išlaisvintoje Lietuvoje. Be to, dar penki lietuviai tam pačiam tikslui mokosi Strasbūre, kur veikia laisvosios Europos kolegija su Baltijos tautų seminaru.

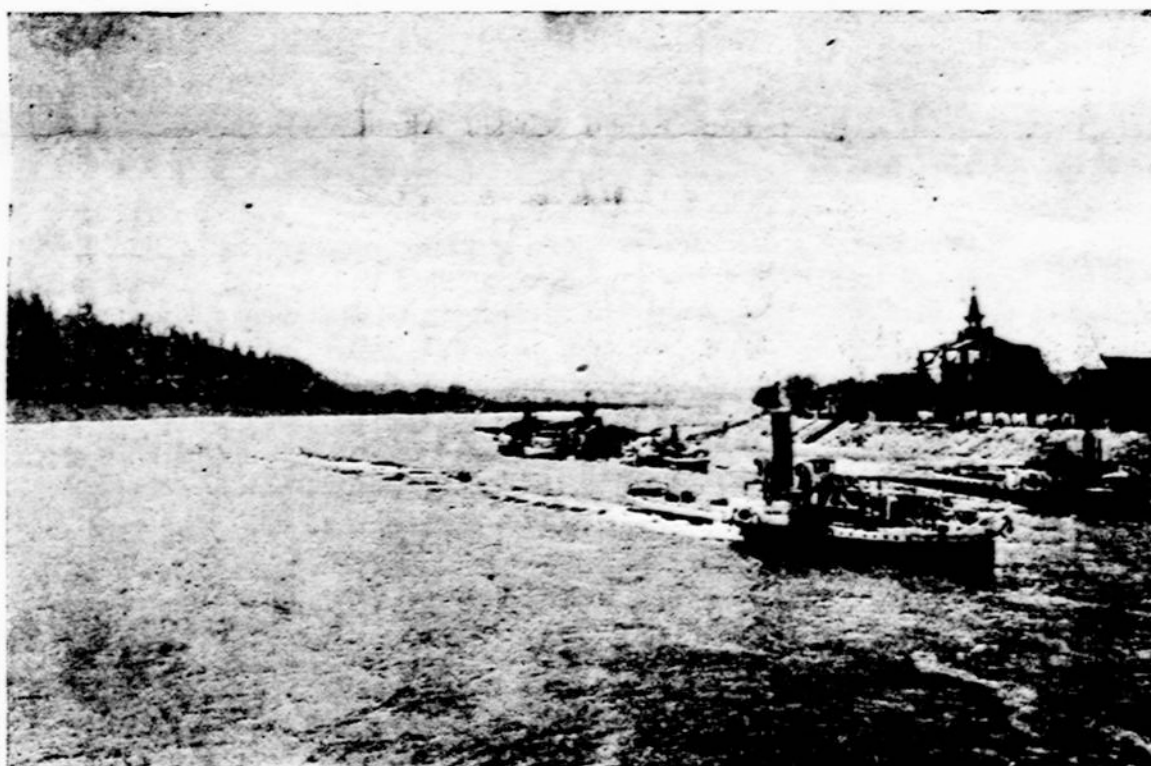
Kongreso bibliotekoje, Vašingtone, dirba prof. D. Krivicakas, kuris studijuoja okupuotosios Lietuvos sovietinius įstatymus, ir prof. Vac. Biržiška, kuris tvarko liuanistinius dalykus. Nuo sausio 15 d. prie Laisvosios Europos Informacijos centro pradėjo darbą V. Rastenis. Yra vilties, kad artimiausioje ateityje pradės veikti lietuviškas skrydis ir prie Studijų Centro. PLG kandidatus jau yra parinkusi. Radijo Valandos reikalas yra kiek užklūvęs, bet tikimasi, kad ir jį netrukus prabilis.

Pavergtų Lietuvoj

• Kad kolchozininkams "nebūtų liūdna," sovietai pačiai pradžiai parengė Lietuvos kolchozuose 37 stadionus ir per 100 futbol laukų. Dabar tas skaičius žymiai išplėstas. Tik klausimas, kas juos žais. Jau tik ne kolchozininkai, kurie, perkare nuo darbo, dar "taip pat mokomi plaukimo, kūno mankštos, lengvosios atletikos ir dviračių."

• Sovietų reklamos bjaurios. L. Sikorskis "SL" laikraštyje taip rašo apie Kauno iškabas ir vitrinas: "Jose vaizduojami nenormalūs žmonės su mažų kėmimis galvomis ir ilgų stuomenių, primeną buržuazinių žurnalų primityvus." Tos "produkcijos" kūrėjas — Kauno proforgo darbin. Stalenis, kuris už tai gauna iš partorgo didesnes sumas. "Tas pekelis aprūpina net ir Kauno kombinatą Daile savo "paveikslais"

• Pasigenda net rusiškų knygų. B. Zapainė "SL" laikraštyje skundžiasi, kad Telsių knygyne pasigenda rusiškų knygų, net paskaitų politiniais ir moksliniais klausimais. Nors ir knygynas, ir skaitytojai daug kartų kreipėsi į resp. knygų leidimo valdybą, bet iš ten niekad negavo knygų, tik biurokratinis pasiaiškinimas: mat, viskas — "pagal planą": jų tūkstančiai — popierių ir apyskaitose, o realybėje — trūksta... net ir rusiškų.

Nemuno ir Neris santaka prie Kauno.

Diena iš dienos kasėjų skaičius augo. Po kelių dienų su kastuvais ant pečių rudmarškiniai atvarė ir Kijų su Saulium.

Trumpam laikui praslinkus, išilgai Palangos pajūrį ir užmiestį, Kretingos pusėje, —vingiavo gilūs prėstantiniai grioviai ir pėstininkų apkasų linijos.

Netrukus pajudėjo sustojęs vidurio Lietuvos frontas. Šiaurės sparnu jis supė Lietuvos pajūrį.

Buvo vėjutas ir vėsus spalio 9 dienos rytas. Dar tamsu. Iš šiaurės plentu, Klaipėdos kryptimi, traukė generolo Rundelitzo armijos likučiai. Kretingos pusėje aidėjo šūviai, girdėjosi sprogimai ir šokinėjo didelės ugnies pašvaistės. Žemę drebindo Palangos aerodromo periodiniai sprogdinimai. Kiekvieną sprogimą lydėjo gaudžiai neįjaukus Palangos bažnyčios varpo skambtelėjimas.

Butkūnų sodyboje buvo skuriai ruošiamasi kelionei. Buvo parengti du vienarkliai vežimai — vienas Snaigūnų šeimai, kitas Butkūnams. Tačiau senės Butkūnienės sūnams nevyko prikalbėti kartu bėgti.

— Kur aš sena benubėgsiu?

— atsilabinėjo senutė motina. — Šitoj sodyboj stovėjo mano lopšys, tai tegu čia atsistos ir grabas. Aš čia gimiau, čia pasenau, čia kiekvieną pėdą žemės mano prakaitu aplaistytą, kiekvieną žolėlę man pažįstama. Kai taip susigyveni su savo žemele, negali nuo jos skirti. Ji verktų manęs, o aš iki grabo nelaiminga būčiau. Jūs, vaikučiai, gelbėkitės vieni. Man senai nieks neatsitiks. O gal dar Dievas duos Robertuko sugrįžtant sulauksiu."

Tačiau motinos vienos palikti nebuvo galima. Tai buvo visų trijų brolių vieninga nuomonė. Vienas kuris turėjo su ja pasilikti.

— Broliai, — giliu liūdnu balsu tarė Juozas, — dviems iš mūsų atėjo laikas išsiskirti su mama ir su gimtuoju sodžium... Trečiajam teks sunkiausia dalia. Aiškinti nereikia. Nusprendim tuojau, kuris bus tas tretytis.

Stoją tylą. Nė vienas jautnesniųjų brolių nežinojo ką besakyti. Jie dairėsi į jūrą, kuri šėlė ir blaskėsi, tartum norėdama užlieti besartinančią karo ugnį. Į krantą atsitrekdamos vilnys užavo, o vėjas, pagavęs jų šniokštimą, dar gūdziau švokštė.

— Tu vyriausias, tad nuspręsk, — pagaliau ištare Feliksas. Jis buvo akis nuleidęs ir nesiryzė tikros savo nuomonės pareikšti. Aštuoniolikamečio brolio Andriaus lūpos pradėjo konvulsiskai krutėti. Veidas išsikreipė, bet asarų tamsoje nebuvo galima matyti.

Vištidėje pragydo gaidys, kurio nusitesusią gaidą vėjas pagavo, sudraikė ir sumaišęs su jūros užėsium įnešė į medžių viršūnes ir užslopino.

— Ar pritariat mano pasiūlymui, broliai? Kalbėkit, — lyg kiek susierzinęs po tylos vėl paklausė Juozas.

Feliksas dabar pakėlė akis ir sujudėjo, lyg nesiryzdamas ką sakyti, paskui atsikrenkšėjo ir tarė:

— Aš pasiliksiu.

— Pagalvok gerai, — ir dar kažką buvo besakęs Juozas, bet Feliksas jam nutvėrė už rankos ir sulaikė.

— Tvarkoj, broli. Tai mano galutinis sprendimas. Vaziuokite abu sveiki su Andriumi, tegu likimas judviej nepašyksi. Jie laimės. Aš blogiausiu atveju patrauksiu į mišką. Lengvai jie manęs nepaims.

— Na, tegu būna, kaip tu nusprendei, broli, — tarė Juozas. — Rūpinkis kiek gali ma-

mos saugumu... Pistoletas žinai kur paslėptas...

Tuo metu iš trobos per kiemą atskubėjo senutė motina.

— Čia dar mudviejų su naubašniku tėvu sutauptyti, — rodydama saujoį tris auksinukus kalbėjo motina. — Sakiau išleisti tik tada, kai jau didžiausia nelaimė užplūstų. Dabar ji užklupo, bet jie man jau nebus reikalingi. O jus, vaikučiai, jie gali išgelbėti nuo bado ar kitų nelaimių.

Motina padavė Juozui ir Andriui po auksinę caro dėsimtrubę. Feliksas jam skirto pinigą imti atsisakė. Senutė Butkūnienė tretįjį pinigą atidavė Snaigūnams.

Graudžiai su dviem sūnumis atsiseikėnusi ir iki vartų palėdėjusi vežimus, senutė Butkūnienė juos akimis lydėjo. Iki paskutiniųs vežimas išnyko rudens ryto tamsioje. Ji valandė taip stovėjo, lyg įkasta, tik vėjas draikė rūbus, o skarelę kėsinosi nuplėsti nuo galvos. Paskui su gelta širdimi pamaži priėjo prie stovinčio kieme didžio beržo, puolė ant kelių, didelių kryžiaus ženklų persižegnojo ir savo suvystusias rankas, tarsi prisėmusi asarotą žvilgsnį pakėlė į smūtkelį...

SENIEJI MŪSŲ VEIKĖJAI PASAKOJA

Dr. H. LUKOSEVICIUS

Turime Amerikoj žmonių, kurie per 40 ir 50 metų dirbo ir kovojo, kad lietuvių išliktų gyva. Ir kai tie mūsų senieji veikėjai prabyla, jų lūpomis kalba praėjusių dienų istorija: kalba gilus ir ilgas gyvenimo patyrimas; kalba žmonės, kurie nusipelnė lietuvių apaštalių vardo. Kaip krikščionybę skelbė paprasti žvejai iš Kapernaumo, taip ir lietuvišką žodį ir dvasią Amerikoj išlaikė ne

kas kitas, kaip parasti, kuklūs lietuvių darbininkai, "kriaučiai" ir "maineriai", atvykę čia prieš daugelį metų iš Suvalkijos, Dzūkijos, ar nuo marių krašto, Palangos miestelio... Pagerbdami tuos garbingus vyrus už jų meilę ir darbą Lietuvai, "Darbininko" redakcijos vardu aplankysime bent vieną, kitą iš jų ir čia perduosim mintis, ką jie pasakoja apie praėjusias ir dabartines dienas.

Petrą Montvilą aplankius

**PETRAS J. MONTVILA — DIPUKAS IS 1907 METŲ...
APIE "KRIACIŲ" REVOLIUCIJĄ BROOKLYNE. RAUDONIEJI, KURIE DAROSI "PINK".**

Vienas iš tokių yra ir Petras J. Montvila, kuris jau 42 metai, kaip gyvena Brooklyne ir per tą visą ilgą metų vertinę nepalaido, rados, nei vieno svarbesnio lietuviško susirinkimo. Jis yra palikęs savo veikimo, sveikos išminties ir darbo pėdsakus Amerikos lietuvių R. K. Susivienijime, dalyvaudamas iš eilės net dešimty to organizacijos seimų; jis buvo čia ir Blaivybės kuopos steigėjas, ir Lietuvių Darbininkų Klubu iniciatorius, organizatorius ir veikėjas; jis buvo taip pat "Amerikos" vienas iš artimiausių bendradarbių, organizatorių ir pagalbininkų per ištisus 16 metų; jis — Lietuvių Siuvėjų Unijos valdybos narys per daugelį kartų ir metų; jis Dariaus ir Girėno pam. Komiteto išdininikas; jis Amerikos Lietuvių Tarybos New York'e dabartinis vice pirmininkas ir buvęs pirmininkas, ir t.t. Pas jį, tat, vieną vakarą apsilankius pasitelravom:

— Kurie gi vėjai ir kada Jus atpūtė Amerikon?

— Tie patys, kur ir DP čia atpūtė. Ruskis! Aš esu irgi dipukas... tik iš 1907 metų. Atvažiuavau čia dvidešimties metų, o dabar, štai, man iš kažkur priskaito net 64... Buvau čia pasidarys ir aš Pensilvanijos angliakasiu, bet užėjo nedarbas ir 1910 metais atsidūriau Brooklyne. Ir čia štai, va, 42 metus dirbu "kriaučių sąpose"...

— Jūs suminėjot "kriaučius." Ką galėtumėt pasakoti apie jų istoriją Brooklyne?

— Brolyt, čia 2 dieny neužtektų papasakoti apie tai. Lietuviai "kriaučiai" Brooklyne dar 1912 ir 13 metais tikrą revoliuciją buvo sukėlę! Lietuviai visą seną amerikony uniją tada nuvertė ir visus Brooklyn siuvėjus dabartinę uniją perversė. O mūsų tada buvo daug — virš 2500... Nuo to laiko turim uniją lietuvišką lokalią. Tiesa, dabar lietuvių siuvėjų yra mažiau, gal tik apie 800. Tarp jų yra biskis ir dipukų, bet kad tie gauna geresnį darbą ir "išlaksto." Ana, štai,

artistas Vasiliasukas buvo pasidarys "kriaučių", o dabar girdžiui, kad ir tas peniciliną dirbtį nuėjo...

— Tai gal siuvėjų darbas persunkus?

— Ne darbas, bet juokas dabar! Visą darom tik mašinom ir mašinom. Ot, seniau, — tai

P. Montvila

buvo pekla, kai reikėjo dirbtii su prosu prie "fairleiso" nuo ryto 6 iki vakaro 6 ir į savaitę mokėjo po 3 ar 8 dolerius...

— Tai, sakot, dabar gyvenimas Amerikoj geresnis?

— Nei palyginti negalima. Simta syk geresnis. Tiesa, maistas buvo pigus, bet, va, aš pats už savo "stuba" prieš 25 metus mokėjau 10,000 dolerių. Dabar, nors čia visokius aliejinus šildymus įvedžiau, jos kainą ne tik ne didesnė, bet net mažesnė pasidarė.

— Gyvenimas, sakot, geras, tai iš kur pas siuvėjus bolševikų atsiranda?

— Nedaug. Tų bimbukų bus daugiausiai koks šimtukas. Seniau čia čjo toks "Darbas", na, ir vėliau "Laisvė", — tai jie tiesiog užversdavo tais laikraščiais siuvėjus; lindo per "šapas" platindami, kaip šaranciai. Dabar raudonųjų labai ir labai sumažėjo. Iš raudonų jie darosi "pink" ir, ko gero, per rinkimus unijoj net už tautininkų kandidatus pabalsuoja...

— Kaip jums atrodo dabartinis lietuvių kultūrinis gyvenimas Amerikoj?

— O dabar daug ir gražiai padarom. Žiūrėk, kokia didelė Carnegie Hall, o minint birželio trečinius toji salė gruste prigrūsta buvo! Kokie puikūs Vasario 16 minėjimai! Čia aš atiduodu kreditą dipukams.

— Na, o kaip jums patys dipukai patinka?

— Turiu čia net savo giminių dipukų. Puikėsnų žmonių nereik. Visi jie trokšta grįžti Lietuvon. Aš linkiu, kad jie tą savo troškimą ir neužmirštų išpildyti... Aš — senasis "dipukas", bet kai tik bus galima, tai ir aš grįšiu Lietuvon. Būtinai!

— Ar negaila būtų palikti "Grendščio", kur tiek gražių metų prabėgo?

— O, nebėr dabar to mūsų Grandščio! Juk tai buvo mūsų lietuviškasis bulvaras. Ten mes ir mingavom ir romansavom. Ir aš pats ten savo liet-

vaitę žmoną susiradau, susipažinau, "apsiženijau" ir su ja ligi šiandien gyvenu.

— Dar vienas žodelis, p. Montvila, ir aš Jums daugiau nesuiksiu galvos: kaip jums atrodo dabartinė Amerikos lietuvių spanda?

— Trumpai sakant: dipukiška. Dauguma laikraščių pasidarė panašūs į tuos, kurie buvo dipukų leidžiami Vokietijoj Man rados, reikėtų skirti daugiau dėmesio ir vietos senosios lietuvių kartos reikalams. Pagėdaujama, kad būtų rašoma daugiau darbininkų reikalais. Jie taip pat nori rasti sau ką skaityti. Pasigendami ir žinučių iš mūsų apylinkės žmonių gyvenimo. Juk ir "New York Times" deda ir rašo apie tai, kas vedė, kas numirė ir t.t. Tokia jau čia Amerikoj mada, — šypsodamas baigė P. Montvila.

Bet kai jo paprašėm skaitytojųams fotografijos (kad visi matytų, kaip tas simpatingas p. Montvila atrodo) ir paaiškinom, kad tokia jau Amerikoj mada: kad ir "pikčėris" būtinai reikalingas, tai P. Montvila bandė įtikinti, kad tos mados nereikia laikytis ir kukliai kar-tojo:

— Na, kam jau ten tas mano pikčėris reikalingas...

O mums ne tik "pikčėris", bet ir pats Montvila ir visi tokie, kaip jis, senieji Amerikos lietuvių labai ir labai yra brangūs, reikalingi ir mieli, nes jie ant savo pečių išnešė ir išlaikė lietuvių Amerikoj.

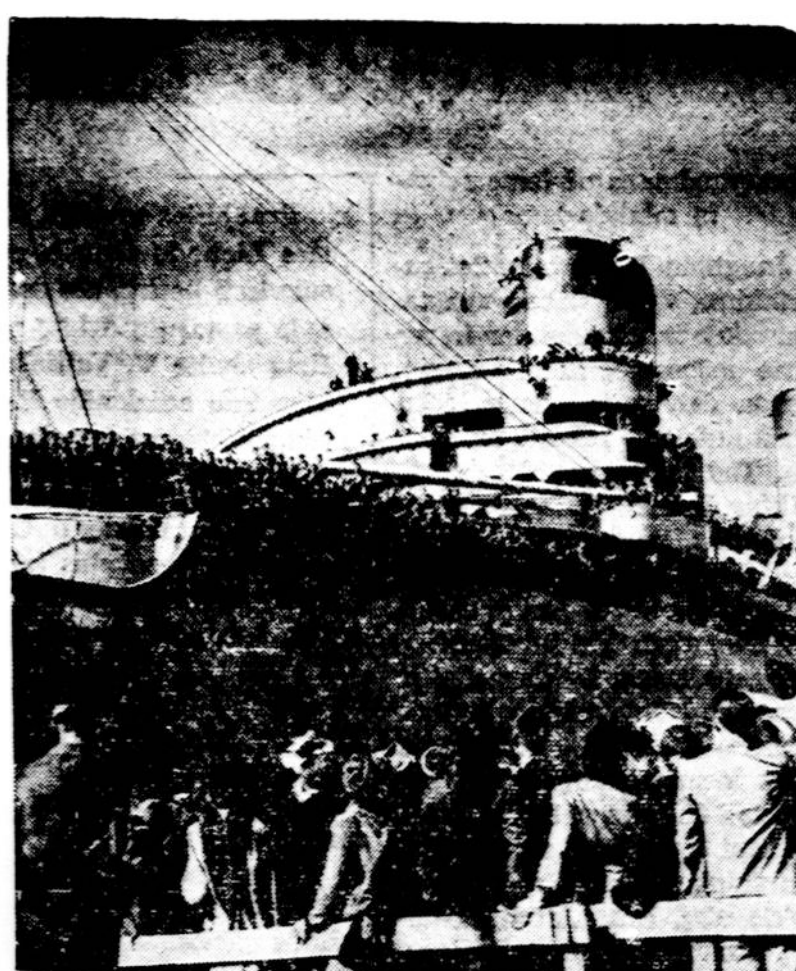
Milijonai pro šali

DR. B. PALIOKAS

Spaudos žiniomis, IRO nus-tėjo veikusi, pasibaigus praėjusiems metams, nors dar tūkstančiai benamių tremtinių liko niekur neįkurdinti. Gerai, kad jais rūpinis dedama pastangų sukurti kitą organizaciją. Joje numato dalyvauti daugiau kaip trisdešimt valstybių, kurios dar šiem metams nori sudėti 34 milijon. dolerių ir įkurdinti 115 tūkstančių tremtinių. Atrodo, kad tai graži suma. Tokiais pinigais iš tikrų, jei daug gero būtų galima padaryti. Jeigu jie neitų pro šalį, bet būtų sunaudoti skiriamam tikslui.

Sakysime, niekada nebuvo paskelbta, kokias sumas ir kam išleido UNRRA ir IRO. Tų organizacijų globojamieji juto, kad daug kas čjo ne į šį kišenį. Administracija būtų galėjusi apseiti su daug mažesniomis išlaidomis, prie to darbo pritraukdama žmones iš pačių globojamųjų tarpo, kurių tar-

pe buvo didelis skaičius nusimanančių atlikti reikalingą darbą neblogiau už tuos, kuriems buvo mokamas didelės algos. O jei kokį darbą dirbo globojamieji, tai jiems buvo mokama juokingai mažai. Be to, jie negalėjo nieko pasakyti, jei ir pastebėdavo, kad tas daroma ne taip, kaip turėjo būti. Jei naujoji organizacija išvengs UNRRA ar IRO administracijos brangumo, galės daug pasiekti labdaros darbe. Gal įsėitų į naudą globojamiesiems, jei tą darbą būtų galėjęs apsiimti atlikti Amerikos Raudonasis Kryžius. Iš jo apyskaitų matyti, kad administracijai jis teišleidžia vos 5% visų išlaidų. Tai pavyzdinga organizacija šalpos darbe. Už tat amerikiečiai mielai ją ir remia. Labdaros organizacija vargiai ar be-pateisina savo tikslą, jei jos administracijai išleidžiama 50%, ar daugiau visų išlaidų. Ekonomijos arba socialinių

Giminės visada laukia iš Korėjos grįžtančių karių. Jie ten kausiai dėl mūsų saugumo. Padėk ir tu siprinti savo kraštą, pirkdamas pa-skolos lėšas (US Defense Bonds).

PRANEŠIMAS LDS KUOPOMS

Kai raudonasis komuniz-mas, paveręs daugybę tautų, grąšina šiuo metu viso pasaulio laisvei, darbininkija turi burtis kovai prieš šį laisvės priešą ir žmonių apgaulinetoją.

Kad plačiąją lietuvių darbininkiją galima būtų labiau su-pažindinti su komunizmo pavojais, taip pat su bažnyčios so-cialiniu mokslu ir priemonėmis ginti tikras darbininkų teises, Centro Valdyba kviečia lietu-

vius darbininkus stoti į Lietu-vių Darbininkų sąjungą. Taip pat Centro Valdyba prašo visų LDS kuopų valdybų dėti pa-stangų sąjungai laimėti dau-giau narių ir labiau sustiprinti savo veiklą.

Naujoms LDS kuopoms į-kurti, narių vajui pravesti ir esamoms kuopoms padėti la-biau išvystyti savo veikimą, LDS Centro Valdyba savo po-sėdyje 1951 m. lapkričio 23 d. pakvietė LDS organo "Darbi-ninko" leidėjus TT. Pranciškon-us. Prašome tad Gerb. Kun. Klebonų, visų LDS kuopų val-dybų ir dvasios vadų talkinin-kauti TT. Pranciškonams, kad pavestą misiją jie galėtų tinkamai atlikti. Prašome valdybų pranešti TT. Pranciškonams (Franciscan Fathers, Kenne-bunk Port, Me.), kada būtų pa-togiausias metas aplankyti kuopas. Šiuo metu kaip tik rušiamas LDS kuopų lanky-mo maršrutas.

Sekandame LDS seime bus padarytas pranešimas apie TT. Pranciškonų pravestą akciją.

**Pirmininkas
PREL. PRANCISKUS JURAS
Sekretorius
ANTANAS KNEIZYS**

mokslų studentai turi dėkingą dirvą parašyti mokslinius dar-bus ir parodyti visuomenei, kaip veikė UNRRA ir IRO, kiek ir kokiems tikslams buvo daromos išlaidos ir kaip čjo pats šalpos darbas. Kai tos or-ganizacijos nustojo veikusios, jų dokumentai mokslo reika-lams gali būti prieinami.

KAI TAMSOS GALYBĖ NAIKINA

šimtmečiais sukurtas mūsų tautos kultūrinės vertybės.

IEKVIENO LIETUVIO INTELIGENTO PAREIGA

skaityti, platinti ir palaikyti vienintelį kultūros žurnalą

AIDUS

AIDAI, pradėję eiti tremtyje, jau treči metai Amerikos žemynė vieningam kūrybos darbui jungia mūsų geriausias mokslo, meno ir literatūros jėgas;

AIDAI palaiko Lietuvos prisikėlimo viltį ir skelbia jai giedrą laisvės rytmetį;

AIDAI, pasitikėdami lietuviškos visuomenės iki šiol rodomu palankumu,

1952 METAIS

dar kartą kiekvieną lietuvių inteligentą kviečia į savo skaitytojų eiles.

PRENUMERATOS KAINA: JAV ir Pietų Amerikoje — metams 5 dol. Kanadoje — 5.50 (kanadiškais pinigais 6 dol.). Kituose kraštuose — 6 dol.

Administracijos adresas:

AIDAI, Kennebunk Port, Maine

BAŽNYČIA IR PASAULIS

• **Min. Girdvainis** Kalėdų švenčių proga aplankė Popiežių Pijų XII. "Il Quotidiano" tai paminėjo su ypatinga pastaba ir pabrėžimu. Ta proga laikraštis akcentavo šv. Sosto ir Lietuvos santykius. "Šv. Sostas niekuomet nėra pripažinęs šios respublikos į jungimą į Sovietų Sąją, dėl to, kad tai nėra patvirtinta jokia sutartimi ir dėl to, kad ministeris Girdvainis niekuomet nėra įteikęs atšaukimo rašto."

• **Katalikų visame pasaulyje** yra daugiau kaip 335 milijonai. Kitų apeigų katalikų apie 9 milijonai. Iš jų rytų apeigoms priklauso apie 8 milijonai; tai daugiausiai bulgarai, graikai, jugoslaviai, rumunai, rusai ir ukrainiečiai. Chaldėjų apeigų yra apie 280,000 katalikų; šioms apeigoms priklauso Artimųjų Rytų ir Indijos gyventojai. Antiochijos apeigoms priklauso apie 500,000; armenų — 150,000, o apie 100,000 yra Aleksandrijos apeigų katalikų.

• **Ispanų vyriausybė** paskelbė eilę dokumentų, iš kurių aiškėja, kad pilietinio karo metu Ispanijoj buvo nužudyta 14 vyskupų, 4,266 kunigai, 2,834 vienuoliai, 2,489 vienuolės ir 249 seminaristai. Dvasininkų žudymas vyko pačiu žiauriausiu būdu. Daug kunigų buvo gyvi sudeginti. Dokumentuose sakoma, kad tuos žiaurumus organizavo Maskvos agentai su visu rafinuotumu.

• **H. Spaak**, buvęs Belgijos ministras pirmininkas ir Europos Tarybos pirm., žinomas socialistas, paskelbė straipsnį "Religija ir socializmas", kuriame įrodinėja, kad socialistai turėtų daugiau simpatijų ir supratimo parodyti religijai, kaip gyvenimo realybei ir daugiau tolerancijos kitų religijai isitikinimui.

• **Mainzo vysk. Albert Stohr** įvertino buvusį protestantų pastorių Rudolf Gothe katalikų kunigų. Apaštalių Sostas specialia privilegija leido jam toliau gyventi su žmona.

KAS KĄ SAKĖ

Gaisras visiems pavojingas

Bucholze, Vokietijoj, draudimo agentui išsėdusios vietos gyventojams, kokią jie naudą turės, laiku apdrausdami savo turtą, burmistras pirmutinis paklausė jo raginimo ir tuojau pat apdraudė bendruomenės ugniagesių komandos mašinas bei įrankius.

Turėsias nepaprastą malonumą

Tuonen saloj miręs apskrities gydytojas testamente įrašė, kad prie jo paminklo būtų prikabinatas varpelis. Aname gyvenime jam būsiąs didelis malonumas, kai, kam nors paskambinus tuo varpeliu, jis galės, į tai nekreipdamas dėmesio, toliau gulėti. Jam nepaprastai įkyrė, kad gyvas būdamas, jis nuolat, išgirdęs varpelį, turėjo bėgti ir atidaryti duris.

Rašo aprieturį sąrašą

Mrs. Massey, įkasta šuns, nutarė, kad tas šuo yra pasiutęs ir, neklausydama savo gydytojo ramino, tvirtino, jog ir ji pasiusianti. Tad ėmėsi tuo jau pat rašyti testamentą. Kai po valandos gydytojas grįžo, Mrs. Massey vis tebersė. Gydytojiui nustebus, kad tokį ilgą testamentą rašo, ji tarė: — Testamentas jau seniai baigtas. Dabar rašau sąrašą asmenų, kuriuos aš pasiutusi aprieti.

"Garbės byla"

Niemburge, Vokietijoj, teis-mas vietos kopėją nubaudė 70 markių. Priežastis — nubaustas pamatęs, kaip stotų dviejų centerių svorio moteris lupakili savo vyrui, suriko "Vyrų garbė pavojui!" ir griebė

• **Kunigaikštis Asaka**, Japonijos imperatoriaus šeimos narys, priėmė katalikų tikėjimą. Krikšto sakramentą suteikė Jokahamos vysk. Tomas Asagora Wakida. Kunigaikštis pasirinko Petro vardą. Kartu su tėvu pasikrikštijo sūnus ir dukterė. Motina, kunigaikštienė Gefusimi, perėjo į katalikų tikėjimą anksčiau.

• **Is Vakarų Ukrainos**, kuri daugiausia yra katalikiška, perreits metais buvo deportuota apie 70,000 ukrainiečių.

• **Bulgarijoj**, kur Kalėdos pagal tradicinį ortodoksų kalendorių švenčiamos sausio 7 d., šiometį šį dieną komunistinės vyriausybės paskelbta darbo diena.

• **Vengrijoje** buvo uždrausta ne tik Kalėdų eglutės, bet ir kalėdiniai sveikinimai, motyvuojant popieriaus stoka.

• **Svedų poetė Norstroom** ir estų rašytojas Edwardo Schaper perėjo į katalikų tikėjimą. Rašytojų tarpe tas sukėlė nemažą sensaciją.

• **Kard. Faulhaberis**, Muencheno arkivyskupas, Vokietijos vyriausybės apdovano-tas Didžiojo Nuopelnų Ordino Kryžiumi. Tai yra pats aukščiausias garbės ženklas Vakarų Vokietijoje. Jį įteikė pats respublikos prezidentas dr. Heuss.

• **Kard. N. Gilroy**, Sydnėjaus arkivyskupas, pasiūlė 1953 m. Tarpt. Eucharistinį Kongresą suruošti Australijoje. Mat kitais metais sukanka 150 metų, kai pirmą kartą buvo leista viešai laikyti šv. mišias Australijoje. Jas 1803 metais atlaikė kun. Jame Dixon, kilęs iš Airijos.

• **Kard. Spellmanas** buvo labai iškilmingai sutiktas Formozoje. Taip aerodrome jį sutiko tūkstantinė žmonių minia, Valstybės ministrai ir aukštieji Bažnyčios hierarchai. Daugiau kaip 2,000 kiniečių ir užsieniečių klausė jo mišių Taipei miesto salėje. Kitas mišias kardinolas atlaikė Hwasan katedroje vėlai vakare.

isismaginusių mušėją sulaikyti. Teisme smarkioji moteris pareiškė, jog ji dėl to gavusi nervų sukrėtimą, kadangi ligi tol dar nebuvo pasitaikę, kad jai vyras prieštarautų.

Apsukrus šveicaras

Neseniai vienas šveicaras nusipirko du centnerių pigaus Italijoj medaus ir, atsigabėjęs prie šveicarijos sienos, išdrabstė žolėje. Per keturias dienas šveicarijos pusėj buvusios jo bitės visą tą medų svariusiai suvalė ir be jokio mūito jam pergabeno per sieną į šveicariją. Muitininkai bičių nešamą medų nesugebėjo apmuitinti.

Ieško patarimo

Pas vokiečių dailininką Menzelį (jis mirė šio amžiaus pradžioje) kartą atėjo vienas dailininkas ir skundžiasi:

— Nupiešiau paveikslą per vieną dieną, bet jau metai, kaip negaliu parduoti.

— Piešk, bičiuli, visus metus, tai parduosi per vieną dieną, — ramiai atsakė jam Menzelis.

Paaikino

Iš tremties atvykęs kunigėlis noroms nenoroms turi eiti į antrą skyrį ir angliškai aiškinti tikybą. Bekalbėdamas apie šv. Petro išsigynimą, visai nežino, kaip angliškai vadinas gaidys.

— Vaikai, kas galite man pasakyti, kaip jūs vadinate vis-čiuo tėvą angliškai — klausia kapelionas.

— Tėveli, atsako vienas vaikutis, jūs turite mintyje misterį visiuką!

— Taip taip, nusivinta kunigas.

— O, tai bus, bene, ponas gaidys.

Jonas GAILIUS

SUSITIKIMAS

Apysaka

Vaizduojama tremtinių gyvenimas ir partizanų kovos Lietuvoje. Kaina \$1.50. Užsakymus siųsti:

DARBININKAS
680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

KŪRYBOS PRIEDAS

MIRTIES NAMŲ UŽRAŠAI

Praeitų metų balandžio mėn. "Darbininkas", susijungęs su "Lietuvių žiniomis" ir "Amerika" ir persikėlęs į Brooklyną, savo atkarpoje atspausdino kun. St. Ylos ištrauką iš jo knygos "Žmonės ir žvėrys dievų miške". Jau tada buvo pastebėta, kaip autorius skleidžia žmogaus kančią, tuos šturpius pergyvenimus koncentracijos stovykloje — mirusiųjų name. Ši knyga jau pasirodė spaudoje.

Tai stambus veikas, plačiai pavaizduojas Stutthofio konc. stovyklą, pažeminto ir pasmerktą mirti žmogaus kančią ir jo viltis. Kacetinė atsiminimų literatūra — nenauji. Po karo, kai buvo išlaisvinti kaliniai, jos daugybė pasirodė Vokietijoje ir kituose kraštuose. Ir lietuviškai turime bent kelias knygas: A. Gervydo apie tą patį Stutthofą, Juozo Gerulaičio apie Oranienburgą — Sachsenhauseną, Balio Gaidžiūno apie Landsbergą, Henriką Zemelio apie Salaspilį. St. Ylos knyga iš jų pati didžiausia, sutelkusi daugiausia medžiagos ir psichologiškai pavaizdavusi žmogaus kančią.

Kai 1943 m. vokiečiai suėmė nemažą mūsų inteligentų, juos kaip įkaitus varydami per kalmes, uždarę Stutthofio stovykloje. Ten dar prūsų žemė. Ten dar senos legendos pasakoją apie dievų mišką, kuris dabar buvo paverstas koncentracijos stovykla. Ir autorius, gražiai sujungdamas praeitį su dabartimi, knygą pavadinęs "Žmonės ir žvėrys dievų miške".

Stutthofas kaip ir kitos Vokietijos koncentracijos stovyklos buvo mirties malūnas. Naciai visus kuo greičiau norėjo išleisti per krematoriumo kamina, ar laukus patrėšti, kad jų tautai liktų daugiau erdvės, atitektų visi turtai. Kaip į Dantės pragarą, visiėjo ir prarado bet kokią viltį iš ten ištrūkti. Ten kiekvieno laukė baisiausios kančios, bados, mušimas ir mirtis. Tačiau knygos autorius ir dar nemažas lietuvių būrys išlaikė net porą metų. Vėliau, sugriuvus vokiečių galybei, išsivadavo ir per Lenkiją, Berlyną.

Bolševikų užpultas poetas

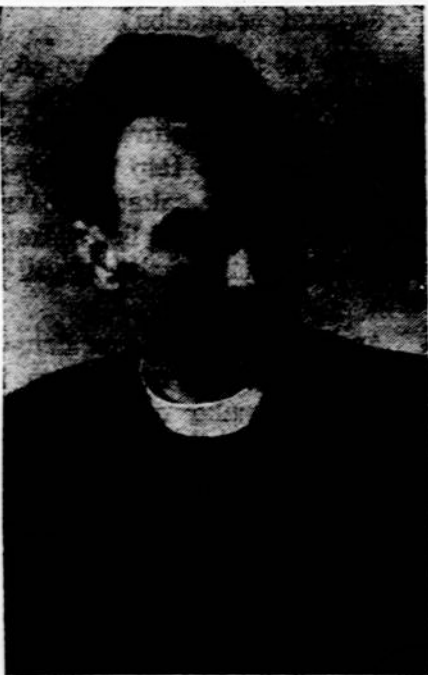
Lietuvoje likęs poetas Eugenijus Matuzevičius išleido nemažą eilėraščių rinkinį (113 psl.), pavadintą "Darbymečio vėliavos". Praėjusių metų "Tiesoje" (rugpjūčio 7 d., nr. 184) knygų recenzentas J. Kirkila stipriai pakedena šį eilėraščių rinkinį. Pradžioje jis pagiria tuos eilėraščius, kur suminėta Stalinas, armija, kompartija, ir prikimba prie tų, kur poetas bando išsakyti savo tiesioginį pergyvenimą. "Tiesa" pyksta, kad E. Matuzevičius neranda nieko kovingiesnio prieš buvusią buržuaziją Lietuvoje, o tik: — "kas praėjo, atgal nebe-gris", — rašo "Tiesa", — "poetas nedemaskuoja buržuazijos valdymo Lietuvoje laikotarpio, užklosto jomis tikruosius buržuazijos valdymo tikslus..."

Recenzentas prisipyręs reikalauja, kad poetas ištisai vaizduotų tarybinį patriotizmą, kolūkio pažangą, kad kūryboje

A. DZIUGENAS

na, nešdamas stovyklos atsiminimų nuobiras, pateko į Vakarus.

Stovykloje matė ir patys pergyveno mušimą, badą, ligas, kojų tinimus ir košmariskas kančias. Kieme ruko krematoriumo kaminas, tūkstančius sudegindamas. Į jų vietą ėjo nauji žmonės ir kentėjo nuo viršinių ir nuo kapų. Antrieji bu-

vo tie patys kaliniai, norėję išlikti kitus mušdami.

Visi jie, tie pasmerkti mirti žmonės, apvilkti dryžuotais kalinių drabužiais, slankioja kaip šešėliai. Ir tame kančios momente autorius gražiai piešia kalinių portretus, psichologiškai juos vaizduoja ir sergančius, ir kovojančius su mirtimi, ir sunkiai dirbančius. Tai mirusiųjų namų veidai, kuriuose dar rusena gyvoji dvasia.

Kacete autorius veikė kaip kunigas. Kelionėse į darbą, atsigulęs šalia sergančio ir mirštančio, jis slapta klausia išpažinties, suteikia paskutinius patarimus. Epidemijos metu, jis eina iš palatos į palatą, raštinėje slapta klausia išpažinties, moteriai perduoda komunią, kad ją nuneštų į moterų barakus. Ankstyvą rytą, kai visi "cezarior" tarnai miega girti, sukyla kaliniai, susirenka į kampučių, ir kunigas, apsilikęs tais

pačiais kalinio drabužiais, laiko mišias. Visa tai primena senosius krikščionybės amžius, kataromų laikus.

Knygoje surinkta daug medžiagos, nuotraukų, piešinių, padarytas stovyklos planas. Savo išsamumu ji pralenkia visas panašias knygas. Savo forma ji taip pat išsiskiria, nes autorius, kaip ir kituose savo raštuose, pateikia gražaus žodžio, sakinio sklandumo bei vaizdingumo. Visur ji lengvai

STASYS YLA gimė 1908. I. 5. Laciūnuose, Kurklių vlsk. Gimnaziją lankė Ukmergėje, studentavo Kaune. Knygų išleistas 1932 m. Nuo 1935 m. dėstė V. D. Un-to Teol. Filosof. fakulteto teologijos skyriuje. Buvo vienas "XX amžiaus" steigėjų kolektyvo narys. 1943. III. 16. vokiečių suimtas ir išvežtas į Stutthofio konc. stovyklą, kur išbuvo iki 1945. III. 12.

St. Yla yra išleidęs eilę knygų įvairiais klausimais: Laisvamanybė Lietuvoje, Laisvės problema, Komunizmas Lietuvoje, Krikščionybės įvedimas Lietuvoje, Siurionij ar pilnutinė katalikybė ir kt.

ir maloniai skaitoma. Kai kur ji net panašėja į beletristiką. Visa tai ją iškelia į pirmą eilę praeitų metų knygų.

(Stasys Yla — "Žmonės ir žvėrys dievų miške" — kaceto pergyvenimai. Išleido N. Pr. Seserys, 555 psl., kaina 5 dol. Viršelį piešė dail. P. Osmolskis.)

"Vargas miestui"

Šiuo metu Paryžiuje eina gyvi ginčai dėl naujausios H. Montherlanto pjesės teatru "Miestas, kurio valdovas yra kūdikis".

H. Montherlant nėra jaunas rašytojas. Jis ilgą laiką buvo žinomas kaip romanistas. Tačiau pastaraisiais metais jis pasuko į dramą ir parašė religiskai nuspalvintus kūrinys — "Port Royal", "Mirusioji Karalienė", "Didysis Santiago Magistras". Tokio pat pobūdžio yra ir naujausias kūrinys "Miestas"... parašytas pagal patarę "Vargas miestui, kurio valdovas yra kūdikis" ir vaizduoja auklėtojų ir auklėtinių santykius viename internate. Nors veikalas parašytas su taktu ir tauriu žvilgsniu, ta-

SUKLASTOTAS REMBRANDTAS

Prieš keletą metų Šveicarijoje Katz galerijai viename Zuericho meno kolekcionieriui parodė maždaug už 1 milijoną frankų Rembrandto autportretą iš 1650 m. Dabar Stuttgarte (Vokietijoje) gyvenęs meno žinovas, vengras Martin Porkay, įrodė, kad šis paveikslas yra netikras, atseit, svetimo nupieštas Rembrandto stiliu. Tas pats meno žinovas įrodė, kad Darmstadte yra kitas suklustotas Rembrandto paveikslas, Porkay savo įrodymus pateikė Belgijos muziejų centrinei laboratorijai, ir ji patvirtino, kad tai teisybė. Šiuos įrodymus Porkay išleido atskira knyga.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Antanas Vaičiulaitis — VALENTINA. Romanas. Antra pataisyta laida. Išleido "Vanta" Vokietijoje. 141 psl.

ADOMAS GALDIKAS
Zemaitija

PASKIRTA "DRAUGO" PREMIJA

"Draugo" dienraštis, remiamas "Ciurlonio" ansamblio, buvo paskyręs 1000 dolerių premiją už geriausią metų rankraštį prisiųstą romaną. Jury komisija sausio 5 d. įvykusiam posėdyje iš 7 perskaitytų rankraštų romaną 4 balsais išskyrė Rasos slapyvardžiu parašytą romaną "Namai ant smėlio" ir jam paskyrė 1000 dol. premiją. Atidarius voka, paaiškėjo, kad autorius yra Jurgis Gliuda.

Jury komisiją sudarė B. Babrauskas, kun. V. Bagdavičius, H. Radauskas, A. Rūkas ir St. Tamulaitis. Premijos įteikimas įvyko sausio 6 d. surengtame literatūros vakare, kuriame dalyvavo: Iz. Motekaitienė, Bern. Brazdžionis, A. Gustaitis ir H. Kačinskis. Reikia tik džiaugtis, kad atėjo į rašytojų šeimą dar vienas rašytojas, duodamas romaną, kurį "Draugas", įvertindamas jo meniską lygi, pažymėjo 1000 dol. premija.

Sitoks premijos paskyrimas ne vienam buvo staigmena, nes

Jurgis Gliuda literatūroje beveik dar nežinomas. Tiesa, jis Amerikoje išleido eilėraščių rinkinį "Ave America", kuris nesusilaukė didesnio dėmesio. Kaip "Draugas" skelbia, buvo perskaityti 7 rankraščiai. Reikia spėti, (tokie gandai New Yorke kursuoja), kad konkurse dalyvavo ir rašytojai su vardais, išleidę bent keletą knygų.

Romanui parašyti terminas buvo trumpas, o J. Gliuda, kaip pareiškė "Draugo" redaktorius, šį romaną rašyti sumanė 1945 m., pradėjo 1946. Kai buvo paskelbtas "Draugo" konkursas, jis jau buvo baigęs. Likusį laiką, kada kiti rašė, jis išnaudojo romaną lygindamas ir stilizuodamas.

J. Gliuda yra gimęs 1906 m., iš profesijos teisininkas. Reikia tik džiaugtis, kad atėjo į rašytojų šeimą dar vienas rašytojas, duodamas romaną, kurį "Draugas", įvertindamas jo meniską lygi, pažymėjo 1000 dol. premija.

50 metų Nobelio premijai

Gruodžio 10 d., kai buvo įteiktos Nobelio premijos Stockholm, buvo atšvėčiama ir jų 50 metų sukaktis.

Alfredas Nobelis, dinamito išradėjas, sukrėvė nemažą turtą ir jį visą, nę skatiko nepalikdamas giminėms, paskyrė testamentu mokslo, literatūros, ir taikos premijoms. Viso skiriamos 5 premijos: fizikos, chemijos, medicinos, literatūros (įteikiamos Stockholm) ir taikos (įteikiama Osloje, Norvegijoje). Nobelis mirė 1896 m. Jis paliko apie 34 milijonus kronų kapitalą. Ilgai buvo ginčytasi, kaip šį turtą tvarkyti ir premijas skirstyti. 1900 m. Švedijos karaliaus raštu fondas buvo pavadintas Nobelio vardu

ir sudarytas statutas ir 1901 m. paskirtos pirmosios premijos.

Iš viso kapitalo gaunami procentai yra taip skirstomi: 10% eina premijoms, o likutis dedamas į fondą. Taip kapitalas per 50 metų smarkiai išaugo. Per tą laiką premijoms buvo išmokėta 30 milijonų kronų, ir dabar fonde yra 55 milijonai.

Nuo 1947 m. premijos fondo tvarkytojas yra Nils Stahle. Jis pasižymėjo kaip veiklus švedų užsienio prekybos delegatas. Perėmęs tvarkyti fondą, visą dėmesį sutelkė, kaip jį išauginti, kad premijų laimėtojai, nors aukso kaina nuolat ir smunka, gautų ne tik pripažinimą, diplomus, aukso medalius, bet kartu ir nemažą sumą pinigų. Taip šių metų premiją siekė 167.612,42 kronų. Mažiausias išmokėjimas (pasidalinant) buvo 100,000 kronų.

Fondas yra paverstas vertybės popieriais: 22 milijonai Švedijoje, 2,3 mil. Norvegijoje, 1 mil. Danijoje. Likusieji milijonai laikomi tvirtinai: hipotekoje ir akcijose.

Šios stambios premijų sumos dažniausiai atitenka seniems, o kartais net mirusiems. Šių metų literatūros laureatas P. Lagerkvistas yra 74 metų. Jos yra daugiau pagerbimas, nei materialinė parama. Lenkų rašytojas Reymontas, gavęs premiją už "Kaimiečius" pasakė: "Dėvė duonos, kai nebeturiu dantų."

— Prof. Mykolas Songailos 10 metų mirties sukaktį paminėjo "Technikos žodis". Kartu buvo nušviesta jo veikla architektūroje.

A. Tyruolis

IŠEJIMAS

Galiu išeiti ir negrįžti,
Visas šviesias dienas galiu prarasti,
Ir negirdėt, kaip paukštis krykštaus
Senuosiuos soduos šviesų pavasari.

★

Galiu aš naktį šviesią ir džiaugsmingą,
Kada dangus pasiūlo žemei taiką,
Palikti tu, kurs nežinioje dingo,
Kuriam namų nei saulės nebereikia.

★

Bet niekad negaliu užmiršti
Aš skundo motinos, iš tolo
Mane pasiekiančio ugniniai pirštai,
Nei aimanos ten kritusiojo brolio.

KULTŪRINĖ KRONIKA

— Rašytojas St. Būdas, dabar gyvenąs St. Bernards Rectory Rocklande, Maine, spaudai atidavė savo apsaką "Varpai skamba." Knygą leidžia "Lietuvių Dienos" Kalifornijoje. Pusė jau surinkta ir spaudoje pasirodys prieš Velykas.

— AIDŲ premijai jau siųsta nemaža išleistų knygų ir trys kūrinių rankraštys: drama, romanas ir poezijos rinkinys. Gaila, kad jury komisija negauna visų tų knygų, kurios yra išleistos kituose kraštuose.

— "Ventos" leidykla Vokietijoje jau bagia spausdinti A. Vaičiulio rinkinius raštus. Įžangą parašė prof. J. Brazaitis.

— Dail. Pr. Lapės knygom piešti viršeliai buvo daug kur įdėti amerikiečių spaudoje. Dailininkas praėjusiais metais padarė keletą viršelių ir švedų vienai knygai leidyklai Stockholm. Atliekamui laiku nuo darbo dail. Pr. Lapė tapė aliejumi peizažus.

— Dail. V. Dobužinskis šiuo metu gyvena viename New Yorko viešbutyje ir dar dekoruoja miesto operoms. Pas jį lankėsi "Aidų" redakcijos nariai, dailininkas sutiko duoti savo kūrinių "Aidų" žurnalui. Fotografas V. Augustinas specialiai išfotografavo jo studiją ir kūrinius.

— Vyt. Nemunėlio "Pietų vėjelis" eilėraščių rinkinys vakams jau atspausdintas. Iliustravo dail. P. Osmolskis.

— Poetas Tyruolis — Šeplaukis, kuris šiuo metu dėsto vienoje New Yorko kolegijoje, spaudai parengė sonetų rinkinį "Laukų liepsnos". Leidžia Ventos leidykla Vokietijoje. Viršelį piešė dail. P. Osmolskis.

— Muziko J. Zilevičiaus 60 metų sukakties pagerbimas įvyko sausio 2 d. Newark dainų šventės metu. Šventėje dalyvavo Bayonnės, Elizabetho, Harrisono, Lindeno, Newarko, Patersono chorai. Paskaitą skaitė prof. K. V. Banaitis.

— Operetės choras, kuriam vadovauja M. Liuberskis, sausio 20 d. New Yorke davė koncertą.

— Prof. A. Maceina pradėjo rašyti stambų veikalą apie šv. Pranciškų Asizietį.

— Šiais metais sueina 30 metų nuo Lietuvos Universiteto įkūrimo. Jo minėjimą Chicagoje rengia Lietuvių Profesorų Draugija Amerikoje.

— Rašytojų Klubas Chicagoje sausio 12 d. surengė diskusijas tema "Grafomanija."

— Rytų Vokietijoje komunistai daro bibliotekų valymus. Jau sunaikinta 9 milijonai knygų iš įvairiausių sričių. Iš universiteto bibliotekų knygos taip pat išimamos. Į uždraustų knygų kategoriją papuolė ir raštai šių rašytojų: Sven Heddin, Bertrand Russel ir Upton Sinclair.

— New Yorko vokiečiai švenčių proga suorganizavo pagalbą Vokietijos dailininkams. Buvo pasiūsta nemaža siuntinių ir taip pat Vokietijoje užpilkta paveikslų, kurie bus parduoti New Yorke.

• Goethės premija, kurią skiria Hamburgo miestas už tarptautinius mokslo laimėjimus, šiemet atiteko sociologijos profesorui dr. Martin Buber, kuris profesorijau hebraiskajame Jeruzalės universitete. 1950 m. Goethės premija buvo paskirta šveicarui prof. dr. Carl Burchardui, 10.000 DM markių premija bus įteikta vasario mėn.

ZMONIŲ ISTORIJA

Brazilijos delegatas prof. Paulo B. Carneiro prie UNESCO (Jungtinių Tautų auklėjimo, mokslo ir kultūros organizacija) suplanavo išleisti "Žmonių istoriją", kurią sudarys 6 tomų iš 6 milijonų žodžių. UNESCO jau paskyrė 400.000 dolerių, 200.000 dol. tikimasi gauti iš kitų aukų. Dabar jau numatyta 75 įvairių tautų mokslininkai, kurie dirbs 5 metus. Kai išleis visus 6 tomus, bus padaryta santrauka ir atspausdinta 2 tomuose ir viename tome (maždaug 700 psl.), kuris bus skirtas plačiai visuomenei.

Redakcinio komiteto pirmininku paskirtas Ralph E. Turner, istorijos profesorius Yale universitete.

KADA RASYTOJAS LIEKA GARSUS

Kai Pierre Benoit parašė romaną "Libano pilies valdovė", jo veikalas buvo įvairiai sutiktas: vienas kitas palankus atsiliepimas ir daug nepalankių. Ypač daug buvo smulkių menkų kritikų, pilnų pagiežos ir priekabių, kurios buvo pasirašytos pseudonimais. Jis nusikundė tuo draugams. Paul Bourget jį šitaip suramino:

— Brangus drauge, aš pasi-jutau garsus tik tada, kai nu-stojau skaityti laikraščius.

Žmonės ir Žvėrys Dievų Miške

KUN. STASIO YLOS KACETO PERGYVENIMAI

Knyga 560 puslapių, paveiksluota, kaina \$5.00.

Užsisakyti (iš anksto atsiunčiant pinigus) šiuo adresu:

IMMACULATE CONCEPTION CONVENT
R.F.D. 2, Putnam, Conn.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

LAWRENCE, MASS.

Metinė apyskaita

• **Antanas F. Lubertas** išrinktas L. Vyčių 112 kuopos Chicagoje pirmininku. Prisaikdinimo iškilnės įvyko sausio 16 d. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje.

• **J. Gliuda**, laimėjęs 1,000 dol. "Draugo" romano konkurso premiją sausio 13 d. Detroito kalbėtojų per Liet. Melodijų radijo programą ir padėjo visiems ji sveikintiems, laimėjus konkursą.

• **"Kario" koncertas** — balis ruošiamas Chicagoje sausio 26 d. 7.30 val. vak. Lietuvių auditorijoje. Į koncertą vyksta "Kario" redaktorius Simas Urbanas, iš Brooklyn.

• **Lawrence, Mass.**, šv. Pranciškaus lietuvių parapija kitais metais mini 50 metų sukaktį. Jubiliejui paminėti yra numatoma išleisti platesnė monografija.

• **Kun. J. Znotinas**, prieš dvejus metus atvykęs į JAV ir ligi šiol vikaravęs Vašingtone pas kleb. kun. J. Giedrą, yra perkeltas į naują airių parapiją.

• **A. Peldzius**, buvęs "Darbininko" administratorius, gyvenęs Brockton, Mass., kur turi įsirengęs spaustuvelį "Forum Press" ir administruoja "Eglutę", yra susirgęs ir paguldytas į ligoninę.

• **"Zvaigždės" žurnalas**, nuo 1943 metų atgaivintas Amerikoje tėvų jėgų, kun. Pr. Aukštikalnio ir kun. A. Mešlio, ir ligi šiol jį redaguotas Pomfret, Conn., nuo šių metų vasario mėn. perimtas redaguoti tėvų jėgų Čikagoje. Jau išėjo pirmas naujai suredaguotas numeris. Redaktoriumi pasirašo kun. J. Kidykas, S. J.

ATITAIŠYMAS:

Šių metų "Darbininko" Nr. 3 tilpusioje korespondencijoje apie šeštadienį Newarko, N. J., mokyklą liko neišaiškinta korektūros klaida. Šeštadieninė mokykla aukštoje Amerikos Lietuvių Susivienijimas, Newarko ir apylinkės Tremtinių Bendruomenė po 100 dolerių.

Vyt. Z.—nas

KVIECIAME UŽSISAKYTI plačiausiai Amerikoje skaitomą laikraštį "DARBININKĄ"

Išsina du kartus savaitėje "DARBININKAS" buria aplink save daug bendradarbių ir yra geriausiai informuotas lietuvių laikraštis.

Metams kainą	\$5.00
Brooklyne	5.50
Pusmėčiui	\$3.00
Užsienyje	\$5.50

Susipažinimui siunčiam nemokamai.

Užsakyti galima sekanti adresu:

"DARBININKAS"

680 Bushwick Avenue
Brooklyn 21, N. Y.
Glennore 5-7068

366 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.
SO 8-2680

Jau 11-ti metai kai visi klausia—

"Lietuvos Atsiminimų"
RADIJŲ VALANDŲ

Šeštadieniais, 4:45 - 5:30 val. p.p.

Stotis WEVD (New York) —
1330 kil., 107.5 meg.

JACK J. STUKAS, Dir.

1264 White St., Hillside, N. J.

Tel. WAverly 6-3325

Marijos Sodalicija

išsirinko naują valdybą: prefektė — El. Marcinkevičiūtė, viceprefektė — M. Pilypaitė, sekr. — Ir. Bausaitė ir kasi-ninkė M. Tuoniūtė.

Šiais metais mūsų sodalicijos pasiryžo sutelkti kuo daugiau šiai mergaičių ir savo organizacijai ir uoliau veikti. Pereitame susirinkime matėsi daug daugiau mergaičių negu kitais metais. Pamaldas ir susirinkimus sodalicijos turi kiekvieno mėnesio antrą ir ketvirtą trečiadienį. Linkime išvėrmės!

Lietuva ir lietuviai. Sausio 27 d. (sekmadienį) 6 val. J. Lawrence'as sutiko atvažiuoti inž. Kaz. Daugėlą iš Manchester, N. H. Parapijos salėje jis parodė gražių šviesos paveikslų iš Lietuvos ir lietuvių gyvenimo. Turėsime progos pamatyti Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo vaizdėlius ir tremtinių gyvenimą. Kviečiame kuo skaitlingiausiai susirinkti.

• **Vasario 16 d. minėjimas** numatytas surengti vasario 17 dieną. Iš vakaro bus pamaldas už žuvusius ir kankinamus lietuvius.

• **Parapijos pasiaukojimas** Nekalė. Marijos Sirdžiai įvyks vasario 3 d. Bažnyčioje bus šv. Valanda, o po jos atliktas pats pasiaukojimo aktas.

• **Lietuvos Globėjas** šv. Kazimiero šventės švėsmės vasario 10 d. Šventės programą paruoš ir išpildys Lietuvos Vyčiai ir šv. Kazimiero Draugijos nariai.

• **Jaunimo pamokos.** Aukštesniosiose mokyklose studijuojančių parapijos jaunimui tikybos pamokos vyksta ketvirtadienio vakarais nuo 7 iki 8 val. Dėsto kun. A. Janiūnas. Ruošiamasi įkurti studijų ratelį, kuriuose jaunuoliai galėtų išsiaiškinti įvairius klausimus ir tinkamiau pasiruošti gyvenimui.

• **Mažieji laimėtojai.** Šv. Pranciškaus parapijos vaikučiai susiorganizavo į krepšinio (basketball) komandą. Ją sudaro — J. Sapka, J. ir A. Česnaukai, V. Vaitkūnas, J. Balčius, T. Jaskai, A. ir J. Qualters, Alb. Blaževičius ir Pr. Philips. Iki šiol katalikų parapijų sąjungoje jie sužaidė 8 rungtynes ir tik vienas tepralaimėjo. Sekmės, vyručiai! Gruodžio 28 d. Burke Memorial ligoninėje mirė Ona Marcinonienė, sulaukusi 59 metų amž.

Gruodžio 9 d. mirė 69 metų našlė Morta Karskienė. Velionė ilgai ir labai sunkiai sirgo. Ciuk.

Linden, N. J.

Pradėjo aprangos ir piniginių vajų

Sausio 20 d. Lindeno Balfio skyrius pradėjo šių metų aprangos ir piniginių vajų. Rūbai ir avalynė bus renkama pas: Oną Atutis, 19 W. 19th St., Linden, N. J., telefonas: Linden 2-6720-J.

Visi geros valios lietuviai kviečiami prisidėti prie vajuos rinkėjų ir aukotojų. Piniginės aukos priima skyriaus išdininkas Stasys Žiurlys, 1417 S. Wood Ave., Linden, N. J.

Lindeno lietuvių kolonija Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą ruošia vasario 16 d. 7 val. vak. Lindeno lietuvių šventinėje 340 Mitchell Ave., Linden, N. J. Programoje dalyvaus žymūs kalbėtojai.

Lindeno Lietuvių Meno ir Kultūros Draugijos choras ir tos draugijos išlaikoma šeštadieninė mokykla. Po iškilmingosios adlies bus šokiai ir veiks bufetis. Jokių jėmimo bilietų nebūs. Visos iš minėjimo gautos pajamos bus skiriamos Altui ir Balfui pusiau.

J. P.

ROCHESTER, N.Y.

Lietuvių tautodailės paroda

Sausio m. 11 d., Rochesterio įvyko lietuvių tautodailės parodos atidarymas. Paroda vyks visą mėnesį, Rochesterio Meno Galerijos patalpose (Memorial Art Gallery, University Avenue ir Prince St. kampas).

Nors lietuvių tautodailės kūrinių sutalpinta nedideliame kambaryje ir savo eksponatais negausi, gal būtų netokia turtinga, kokias mes buvome prate matyti savame krašte, arba kad ir keliose tremties metais suruoštosse Vokietijoje parodose, bet vis dėlto, ji pilnai atstovauja lietuvių tautodailę: lietuviškas staltieses, lovalengtes, rankšluosčius, gintaro išdirbinius, medžio raizinius, moterių rūbus ir kt.

Ak, gal būtų buvęs daug gražesnis vaizdas, jei moterų rūbais būtų buvę apmėginti kėnėnai, pasipuoę gintaro karoriais ir t.t.? Ant sienų išdėstyti moterų taut. rūbai pavagia tų rūbų natūralų grožį ir nesukuria reikiamos tikrovės, spalvų žaismo ir t.t. Jeigu nežinotume, kad šį ar aną taut. moterų rūbą dėvėjo švelnių judesių ir linijų lietuvaite, manytume, kad lietuvis yra be galo storus, arba tik storosios savo rūbus paskolino parodai.

Šioje parodoje esame praleidę labai svarbią progą patiekti žinių iš Lietuvos geografijos, istorijos ir dabartinės tautos ir Tėvynės tragedijos. Tiap pat būtų buvę gera pateikti ir kelias svarbesnes statistines diagramas iš Lietuvos kultūrinio ir ekonominio gyvenimo. Visą tai galėjome atspausdinti bent poros puslapių brošiūroje.

Kalbamų žinių apie šią gražių dalykų šavininkų Tėvynę tikrai pasigendame, pasigies ir visi kiti šios parodos lankytojai. Bet tai nieko. Maža pamoka kitai progai. Meno Galerijos direktorė, pareigūnai ir

meno galerijos nariai yra sužavėti lietuviškų audinių, gintaro, medžio raizinių ir kitų darbų grožiu. Amerikiečiai nepaprastai nustebę, kai sužinoję, kad šie visi gražūs daiktai priklauso Rochesterio gyvenantiems lietuviams. Galerijos vadovybė apgailestaujami, nes parodai numatytas kambarys pasirodė per mažas.

Labai daug gražių gintaro, medžio ir kt. išdirbinių yra paskolinusios senosios emigrantės lietuvis.

Mes esame labai nuosirdžiai dėkingi Rochesterio Universiteto stud. Danutei Saladžiūtei, kurios dėka ir apskrudę lietuvių tautodailės paroda atsirado Rochesterio Universiteto Meno Galerijos patalpose.

Danutė Saladžiūtė nepagalėjo brangaus laiko nutraukti nuo studijų — egzaminų kelias naktis, padedama V. Sadauskaitės, Alto skyr. pirm. P. Narkeliūno ir Bendruomenės skr. pirm. A. Beresnevičiaus, paruošė šią labai reikšmingą lietuviškosios kultūros propagandos parodą.

Tie brangūs lietuviško pajūrio gintarai, apyrankės, įvairūs segtukai, juostos, staltiesės ir rankšluosčiai, rodo, kad lietuvių tauta yra naginga ir mylinti grožį.

Gretiname kambaryje telpa dailininko Alfonso Dargio grafinis darbas paroda. Alfonsas Dargis Amerikon atvyko tik prieš penkis mėnesius; dieną sunkiai dirbdamas konservų fabriką, laisvalaikį nenuleisdams rankų — neapleidžia savo kūrybos. Amerikiečiai dail. Alf. Dargio darbas yra labai susidomėję, ypač menininkai ir meno mėgėjai. Nemaža savo darbų jau spėjo parduoti įvairių profesijų žmonėms.

Sb.

CLEVELAND, OHIO

Paterson, N. J.

"Šilkiniai pančiai" be pančio

Sausio 13 d. mūsų klebono kun. J. Kintos ir Lindeno Kultūros Dr.-jos dramos sekcijos pastangomis buvo surengtas pastangomis lietuviškas vakaras. Lindeniškiai atsivežė A. Gustaičio "Šilkinius pančius" ir dainininką, senosios emigrantų kartos mūsų tautietį, vargon. J. Čižauską, o patersoniškiai išėjo su El. Augulienės parengtais mažųjų tautiniais šokiais bei dainomis ir parapijos choristų V. Stanaitienės ir A. Šlepkavaitės duetu. Visiems akompanavo V. Justas.

Labiausiai laukėme "Šilkinių pančių." Ačiū darbštiems lindeniškiams su režisierium A. Petručiu, pamatėme, skaniai pasijuokėme, bet, kai užsidarė tos komedijos uždanga, taip ir klausėme vienas kita: "Kur čia tie šilkiniai pančiai?" Kur čia tas prologas paminėtas senųjų ir naujųjų ateivių santykių pavaizdavimas? Kas čia pagaliau: komedijėlė, pjeselė ar komiškas scenos vaizdėliukas, baigtas ar nebaigtas? Atrodo, kad A. Gustaitis per greitai tą savo kūrinių paleido po Ameriką.

Aktoriai, palyginti, vaidino gerai ir mieliai eitume jų žiūrėti, atvykusių ir su kitu vaidinimu.

J. Čižauskas padainavo net septynias liaudies dainas ir publikos buvo sutiktas labai palankiai. Atrodo, kad jis galėtų ir dažniau rodytis panašiuose parengimuose ir būtų laukiamas.

Vaikučiai padainavo keturias dainas, pasako kečius tautinius šokus ir paliko malonų įspūdį.

Daug plotą V. Stanaitienės ir A. Šlepkavaitės duetui. Išgirdome pirmą kartą, tad per drąsų būtų vienaip ar kitaip vertinti. Tačiau jau pats jų pasirodymas sveikintinas. Vakaro vadovavo pats kleb. kun. J. Kinta, vakaras užbaigtas tautos himnu.

Jurg. Ežer.

Jei mokėsi lietuviškai, duosiu tūkstantį dolerių

STOUGHTON, MASS.

Praeitą sekmadienį, sausio 13 d., buvau nuėjęs į Lietuvių salę, kuri čia, kaip ir kitur, vadinama tiesiai "Lithuanian Hall". Padalinau žmonėms laikraštį. Radau salėje žaidžiančius keturis berniukus. Pasirodė, visi buvo broliai — vyriausias kokios 12 ar 13-ko metų, o jauniausias negalėjo turėti daugiau kaip penkerius metus. Visi gražūs: akys jų kaip lino žiedai, plaukai kaip šilkas, o veidai o rausvumas, lyg iš žemaitijos paimtas. Vienas kaimynas man ir pastebėjo, kad tai nieko nuostabaus: jie yra lietuviukai. Sutikau ir jų senelį, D. Grigą, kurio užklausa, kodėl tie jo sūnačiai (anūkai) lietuviškai nebekalba?

— Ir aš taip sakau savo sūnui, — atsakė man senukas. — Sakau, reikia ir lietuviškai juos pamokyti. Pats taip pat berniukus raginu ir sakau: duosiu tūkstantį dolerių, jei lietuviškai išmoksitės. Neišmoksitės, negausite.

Apsidžiaugęs, kad yra lietuvių, taip mylinčių savo gimtąją kalbą, senuką net išbučiavau. Neturėdamas gi tūkstanties, padalinu vaikams bent po kvoterį. O tu, mielas skaitytojau, paspausk bent ranką tam, kas lietuviškai tave užšnekina. Jei visi raginsimės, daugiau bus ir lietuviškai kalbama.

• **Naujuosius Metus** dauguma vietos lietuvių sutiko toje pat Lietuvių salėje. Dalyvavo apie 300 žmonių. "1952 metų naujagimis" buvo sutiktas su stikluokais ir bučiais, bet su tiktais vis dėlto blaiviai. Norisi

• **Reikšminga** buvo sausio 13 d. šv. Antano parapijoje. Per pirmąsias šv. mišias visi vyrai ėjo bendrai prie šv. komunijos. Po pamaldų parapijos salėje buvo suruošti bendri pusryčiai, kurių metų gražią kalbą pasakė atvykęs iš Pittsburgho, šv. Jėzaus Vardo D.-jos instruktoriaus pirm. Mr. J. Lemp. Po pasikaitos buvo paklausimų, į kuriuos išsamiai atsakinėjo preleventas.

Dalyvavo 30 vyrų, pasiryžusių ateityje dar uoliau dirbti. Paskelbė naujų narių vajų. Nuosirdus ačiū nenuilstančioms šeiminiškoms, kurios visada taip skaniai pagamina valgius.

• **Naujagimiai.** Kelminkų dukrelė pakrikštyta sausio 6 d. vardu Marija. Krikšto tėvai buvo G. ir E. Kelminkai. Tą pat dieną pakrikštyta ir Stanų duklė vardu Ermalinda. Krikšto tėvai — J. ir A. Morgan.

• **Du chorai** parapijoje retas dalykas, bet šv. Antano parapijoje tokie yra. Per pirmąsias mišias gieda vaikučių choras. Sumos metu gieda suaugusių mišrus choras.

Sausio 13 d. buvo laimėjimų vakaras. Už gautą pelną bus nupirktas šv. Antano novenas relikvijorius. Dalyviai patenkinti linksmu praleidę laiką ir gavę vertingas dovanas.

Parapijietis

• **Kun. Alf. Sušinskas** patvirtintas Amerikos Liet. R. Kat. Federacijos, Pittsburgho apskrities, dvasios vadu.

palinkėti, kad ir N. Metus pragyventų taip pat gražiai ir sviesiai.

• **Susituokė.** 1951 m. naujas šeimas sukūrė šie lietuviai-ės: Irena-Mary Backauskaitė rugšėjo 1 d. susituokė su E. J. Hurley. Helen-Gertrud Swirnelis rugšėjo 27 d. susituokė su Robert. Enck. G. Fr. Grigas susituokė su Ruth McCarey. Linkime laimingo gyvenimo.

• **Gimė:** Paula-Lee Grubinskas (Kay P. Grubinskas ir E. leonora Robinson) gimė sausio 28 d., 1951. John-Fr. Pauris (John Fr. Pauris ir Natalie Silva) gimė gegužės 6 d. Walter-Joseph Turell (Walter Fr. Turell ir Helena Jukna) gimė balandžio 25 d. Kathleen Crimins (Fr. Crimins ir Helen Willis) gimė gegužės 17 d. Linda Peterson (Carlton E. Peterson ir Margaret Motiejūnaitė) gimė kovo 15 d. Cristine Tripp (Russel Tripp ir Alibna Dervinis) gimė liepos 5 d. Elaine-Margaret Reilly (William E. Reilly ir Irena P. Tirlis) gimė rugpjūčio 3 d. Nancy-Ann Chesnut (William E. Reilly ir rena P. Tirlis) rugpjūčio 3 d. Lucy-Ketherin Gillis (John Gillis ir Josephin Conroy) gimė rugšėjo 4 d. Michael John Sheehan (John Fr. Sheehan ir Josephin Rosakoscas) gimė spalio 11 d. Ladis Jean Bunavich (Fr. Bunavich ir Josephin Klanowsky) gimė spalio 18 d. Stephon - Joseph Blažis (Joseph Blažis ir Anna Mikallkewich) gimė lapkričio 23 d.

• **Mirė:** Jadvyga Wolongevič, mirė balandžio 8 d. Mary Kassakowska, mirė birželio 10 d.

• **Pergveno operacijas:** Josephin Shilanskienė, John H. Wasilevich, Jonas Valtentukevičius, Alice Baneviciene.

Mik.

PADEKA

Nuosirdžiai dėkojame Aušros Vartų parapijiečiams Worcester, Mass., ir jų geramam klebonui kun. K. Vasiui už rinkliavą seselėms gruodžio 16 d. Buvo tai stambi Kalėdų dovana. Surinkta iš viso \$400, priiskaitant ir klebono asmeniską duosnią auką.

Taipgi dėkojame ir šv. Pranciškaus parapijos mergaičių sodalicijai, Miners Mills, Pa., už prisijusią auką (\$200), kurią skiria seselėms naujos kopčios fondui. Jų didis pasišventimas sukelti šią paramą, kad galima būtų pastatyti labai reikalingą vienuolynui koplytėlę, yra giliai mūsų įvertinamas. Tikimės, kad Dievas matydams jų duosumą nepraleis neatlyginęs šimteriopai.

Siems geradariams ir visiems mūsų gerasirdžiams draugams, kurie neužmiršo mus šv. Kalėdų metu ir prisijuntė savo asmeniškas aukas ir linkėjimus, tariam nuosirdžiai lietuvišką ačiū. Savo maldose prašysime Dievą, kad Jis atlygintų visiems savo gausiomis malonėmis.

Pasilikame visuomet Jums dėkingos,

MOTINA LIGORIJA

Nukryžiuoto Jėzus Seserų vardu.

Tel. POPlar 4110

Charles J. Roman
(RAMANAUSKAS)

LAIKOTUVIŲ
DIREKTORIUS
1113 Mt. Vernon Street
Philadelphia, Pa.

Moderniška ir patalpi patalpa
nuolat graži koplyčia ir visi
reikalingi įrenginiai suteikiamas
nakvynė
Viskas nemokamai
Kreipkitės dieną ir naktį

WATERBURY, CONN.

A. L. Bendruomenės
iškilms

ALB LOK-tas ir Waterburio tremtinių dr. jos skyrius sausio 13 d. surengė didelę ALB LOK-tas šventę - koncertą. Šv. Juozapo naujoji parapija salė prisirinko pilnutėlę žmonių. Buvo nemažiau kaip New Yorke lapkričio 18 d.

Iškilms pildė LOKO narys dr. P. Vileišis. LOKO pirmininkas prel. J. Balkūnas pasakė turiningą kalbą, paliesdamas Amerikos lietuvių organizacijų gyvenimą praityje, nušvietė dabartinę to gyvenimo padėtį ir nurodė JAV Liet. Bendruomenės siekimus ir uždavinius, kovojant už lietuvių išsivijimą, o ypač JA Valstybės. LOKO sekretorius A. Saulaitis pagerbė Waterburio lietuvių veikėjus: šv. Juozapo parapijos kleboną kun. J. Valantiejų, J. Tarailą, J. Zeman-

tauską, J. Janušaitį ir T. Matą. Gražią kalbą pasakė ir ilgameitis ALRK Federacijos bei ALB LOK-tas p. A. A. Aleksis.

Koncertinę programą dalį išpildė Metropolitan op. solistas Alg. Brazis ir Z. Griskaitė. Akompanavo prof. V. Marijošius. Menininkai savo gražiais balsais žavėjo klausytojus ir buvo palydėti triukšmingomis ovacijomis.

Po iškilnių svečiams ir solistams pagerbti buvo parengtos vaišės liet. klubo patalpose, kurios T. Mato rūpesčiu neseniai "išvaduotos" iš Kremliaus garbintojų globos. Pobūvio metu T. Matas buvo ypatingu būdu pagerbtas už jo energiją ir darbą, vedant kovą su bolševikuojančiais tautiečiais.

Greitu laiku bus suorganizuotas Waterburio apylinkės L. Bendruomenės komitetas.

A. Petr.

Balso skyrių veikla

BALFO direktorius J. Valaitis paskutiniui laiku lanko skyrius ir organizuoja aukų vakus.

Schenectady, N. Y., 50 Balso skyrius prieš Kalėdas paskelbė aukų pinigais ir rūbais rinkimo vakų. Pradžiai surinko 45.00 dol. ir pasiuntė centrui. Skyriaus gerb. pirm. klebonas kun. Orvidas paaugojo 10 dol.

Albany, N. Y., atgaivino skyrių ir išsirikino 1952 m. valdybą. Garbės pirm. klebonas kun. J. J. Šupšinskas, pirm. A. Smittas, vicepirm. P. Grigaitis, sekret. J. Pociukevičius, išd. J. Dzikas. Nutarė praveisti aukų rinkimo vakų. Vajaus pirm. išrinko D. Smitą.

Binghamton, N. Y. lietuviai, daugiausia dirba Endicot Johnson avalynės fabrike, o kai kurie fotografijos reikmenų dirbtuvėse. Klebono kun. E. Krancavičiaus rūpesčiu pastatyta nauja bažnyčia, o senoji paversta sale. Dabar visas rūpestis nukrypo į aukų rinkimą likusiems Vokietijoje tautiečiams. Paskelbus aukų rinkimo vakų pradžiai sukojo 51 dol.

Manchester, N. H. 33 Balso skyrius smarkiai pajudėjo. Paskelbė 1952 m. aukų rinkimo vakų ir pradžiai sumetė 75 dol. Stambiausią auką davė ALRK Susiv. ir Visų Šventų parapija — 25 dol.

Haverhill, Mass., 59 Balso skyrius N. Metų išvakarėse perrinko valdybą ir paskelbė vakų. Čia pat surinko 31 dol.

Athol, Mass., Siaurės Mass., valstybės kalnų rajone, miškų ir ežerų apsupti gyvena gražūs būs lietuvių. Balso skyrius

šventiems tremtiniais Europoje surinko 162 dol. Paskelbė aukų rinkimo vakų ir vajaus garb. pirm. išsirikino kleboną kun. P. Juraitį. Atholio lietuviai visą laiką buvo pirmose eilėse rinkdami aukas tremtiniais Selpi.

Thompsonville, Conn. Balfui aukų rinkimo vakų tebetesio ir jau centrui atsiuntė 171 dol. Daugiausia pasidarbavo sv. Jurgio draugijos nariai.

Stamfordo, Conn. turtooliai Balfui atsiuntė 100 dol., o Lawrence, Mass., 90.22 dol.

Providence, R. I., Balso 107 skyrius ruošiasi surengti Balso naudai pramogą, o pradžiai suaukojo 47 dol. Per skyriaus pirm. kun. J. Vatiekūną, sv. Kazimiero parapija paaugojo 25 dol.

Balso centras per gruodžio mėn. gavo aukų iš: Kalifornijos — 150 dol., Connecticut — 656.75 dol., Distr. of Columbia — 90.40 dol., Illinois valst. — 336 dol., Indiana — 200 dol., Maryland — 301 dol., Maine — Augusta — 1 dol., Massachusetts — 704.22 dol., Michigan — 1,040 dol., New Jersey — 602 dol., New York — 1,004.50 dol., New Hampshire — 99.50 dol., Ohio — 153 dol., Pennsylvania — 515 dol., Rhode Island — 47 dol., Washington — 15 dol., Wisconsin — 102 dol. Narių mokesčių 155 dol.

Rūbų iš jvairių valstybių ir skyrių gruodžio mėn. gauta 54,676 sv.

Balso centras visiems aukojusiems pinigais ir drabužiais bei kitomis gėrybėmis nuosirdžiai dėkoja.

NAUJAI ATVYKO

1952 m., sausio 11 d. į New Orleans, La., laivu "General Sturgis", išplaukusių iš Bremerhaven gruodžio 29, atvyko:

Albrecht, Willy, Erich, Georgijus.

Capatauskas, Andritius Groop, Claus

Jocheit, Hans A., Annick, Edith E., Hans W., Erna L.

Kalinauskas, Ant., Emmi, Johann P.

Kasteinas, Artūras, Salomėja, Adelė, Irena

Mertineit, Georg Pliskaitis, Artūras, Ona, Nijolė, Vanda, Birutė

Seikus, Rima, Romualdas, Eduardas

Sudmanas, Adomas, Trude, Frank

Turnewitz, Albert, Adelina, Ella

Wagner, Eugenia, Zoja Sausio 11 d. į New Yorką laivu "General Muir" atvyko:

Bendoraitis, Vytautas Bertulis, Emilis

Brazys, Vytautas, Charlotte, Regina, Raimund

Burakauskas, Antanas, Brunhilde

Friedrikis, Elena, Helmutas, Jurgis, G., Birutė E.

Grigomis, Antanas Jurksaitis, Jonas, Marija, Andrius

Klepeckas, Stasys, Emilija, Algirdas, Genovaitė, Stanisla-

wa, Aldona Leskys, Antanas, Anna Sele-

ma, Erika Lokickas, Jonas

Mandschuk, Bronius Tareilus, Alfredas

Valdzius, Jurgis Zakys, Antanas

Sausio 20 d. į New Yorką atvyko laivu "General Blatchford" lietuviai:

Aidukas, Adolfas, Bronė Kuciauskas, Bronė, Antanas,

Juozapas, Jonas Brazaitis, Juozas, Vlada, Ma-

rija Mafulaitis, Kazys Česnauskas, Marija, Algi-

mantas Dailydė, Juozas, Lydia

Dainys, Kun. Vincas Gescevičius, Juozas

Griniukaitis, Bronius Hermanas, Andrius, Ernesti-

na, Heinrich Jurksas, Marija

Karpavičius, Veronika, Zina, Jonas, Erma, Vytautas

Kontautas, Zigmas Mockus, Liuda, Genė, Vida,

Rudolfas Mueller, Emilija

Niuniava, Leonas, Stasė, Al-

dona Plenius, Edvins Ransit, Aleksis, Gražina

Sakalytė, Adelė Songinas, Henrikas, Elena

Wegner, Franciscka, Leopold, Bruno

Zlotoravičius, Vaclovas, Viktorija.

BALF centras

UŽSISAKYKITE
"SV. PR. VARELĮ"
1952 metams

PARDUODAMI NAMAI

FIGES, GERI, GEROJE VIETOJE RIDGEWOOD — 6 šeimos mūrinių namas, šviesūs kambariai; CYPRESS HILL 3 šeimos, tušti kambariai; WOODHAVEN 2 šeimos medinis namas, abudu aukštai (floral) tušti pirkėjui; EAST NEW YORK — kampinis namas su salūnu, restoranu ir 2 šeimos viršuje tušti kambariai. Gera proga, kas nori įsigyti namą ir biznį, nes parduodamas ir biznis. Vieta gera, lietuvių aplinkoje.

J. VASTONAS

REALTY AND INSURANCE
1008 Gates Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. GLenmore 5-7285

SVEŠDAMI

sukaktuves, vestuves ar sulaukę naujagimio, nepamirškite gerą fotografą. Nuotraukos kiekviena proga kiekvienam prieinama kaina.

DON SULAITIS

600 Willoughby Ave.
Brooklyn 6, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-8137

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVIČIUS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue

Brooklyn 5, N. Y.

Tel. MAIN 4-2829

Priėmimo valandos:

Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.

Sėdint dienais 10-12 ryto ir susitarus.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūsles, odes, kraujų, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.

Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th ST., NEW YORK CITY

Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Ofiso tel. GLenmore 5-3094

Namų tel. GLenmore 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30-2 ir 6-8 p.p., išskyrus šventadienius.

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(Armakauskas)

Graborius — Balsamutojas

Moderniška Kopyčia

423 Metropolitan Ave.

Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(Biellauskas)

Laidotuvių Direktorius

Notary Public

660 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

EVERgreen 8-9770

Joseph Garszva

Graborius — Balsamutojas

231 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

William J. Drake

(DRAGUNAS)

LIETUVIŲ ADVOKATAS

85 - 05 WAREHAM PL.

JAMAICA, N. Y.

Tel. JAMAICA 3-7772

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS

197 Havemeyer Street

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-9094

DEMESIO

Jeigu Jums reikalingi

BALDAI

TELEVIZIJOS APARATAI

DULKIŲ SIURBLIAI

SALDYTUVAI

kiti namų apyvokos daiktai...

Kreipkitės tuojau pas šį reikmenų prekybos atstovą:

VILIUS PITKUNIGIS

73 W. 104 ST., N.Y.C.

Eversite 9-9164

Jis atstovauja geriausius New

Yorko baldų gamybos, šaldytuvų

(refrigerator), dulkių siurbių, televizijos imones.

Pirkdami per jį gaunate didesnę

nuolaidą negu kitur ir palankiausias

išsimokėjimo sąlygas.

Tel. EVERgreen 4-9352

4-2442

ALLIANCE HALL

195 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

CATERERS

Parties - Weddings

Communion Breakfasts

Banquets

MEETING HALL

LIETUVIŲ UŽEIGA

MAISTAS, GERIMAI, MALONUS PATARNAVIMAS

COOPER BAR & GRILL

101 COOPER ST., B'KLYN 7, N. Y.

Tel. GL. 2-8589

Savininkai: FRANK MILAS

JOHN L. RIMSA

Telefonas: EVERgreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISIUNAS IR SONUS EDWARD MISIUNAS

SAVININKAI

Lietuviška Užeiga, kur visi myli užėiti.

Pavieniai ir su šeima, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.

Importuoti konjakai - Uškančiosios - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevičius ir Sūnus
FUNERAL HOME

254 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVIČIUS

Laidotuvių Direktorius

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį

Koplyčia šermentinis dykai

Tel. South Boston 8-2590

Avenue 2-2484

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

Res. 37 Oriole Street

WEST ROXBURY, N. J.S.

Tel. PA. 7-0402-M

Lithuanian

Furniture Co.

MOVERS —

SO 8-4618

INSURED and BONDED

Local and Long Distance Movers

326-328 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

ATLAIKOS (JUNK)

Jei turite atliekamo lauko (junk) ar kitokių atliekų, praneškite

JUOZUI SINKEVICIUI

telefonu SO. 8-8343

Galite skambinti ir vėlai vakare.

Lietuviai.

Paremkime tuos biznierių ir

profesionalus, kurie skelbia:

"Darbininke!"

Prašo darbo ir buto garantijos
(German Ethnic)

Jekelis, Gustavas, gim. 1891 m. spalio 1 d., ūkininkas; Herbert — 1943 m. spalio 25 d., Adresas: Volkvardingen (Hannover) Kr. Soltau, British zone, Germany.

4. Kėkštas, Mykolas, gim. 12.9.1870, siuvėjas, ūkininkas; Greta — 22.IX.1891; Trauta — 28.VII.1917. Adresas: Ohu, b. Landshut/Ndb., Germany, U.S. zone.

5. Kliavas, Albertas, gim. 28. I. 1911, Soferis; Gertrūta — 4. XI. 1910; Heins — 8.XII.1937; Valtraut — 27.10.1942. Adresas: Dreisesselstr. 4, Landshut, Germany, U. S. zone.

6. Franz, Hans, gim. 6.8. 1905, šaltkalvis, kalvis; Ona — 9.IV.1909; Edyt — 22.V.1935; adresas: Ohu 101/4, b. Landshut/Ndb., Germany, U. S. zone.

7. Stillger, Gustav, gim. 12. 8.1890, geležinkelietis; Maria — 5. I. 1895; Helene — 6.9. 1926; Hildegard — 10.7.1932. Adresas: Oberglaime, Kreut Nr. 8, Niederbayern, Germany, U.S. zone.

8. Vegneris, Albertas, gim. 24.4.1899, raktininkas ir mechanikas; Magdalena — 31.5. 1915, stenotipistė; Peter — 25.11.1947; Algerd, 15.1.1949; Georg — 15.1.1949. Adresas: Hannover - Stocken, Germany, British zone.

9. Bobkaitis, Algirdas, gim. 23.8.1927, automatų bei įrankių statytojas; Eugenija — 7. 2. 1925; Valteris — 8.11.1949. Adresas: Salzgitter - Lebendstedt, Am Dachgraben 22, Germany, British zone.

10. Gusas, Kazys, gim. 16.6. 1900; Meta — 3.8.1906; Lene — 19.11.1932; Waldemar — 11.6.1936; Benjamin — 11.6. 1936; Hermann — 15.4.1943; Paul — 28.9.1947. Adresas: Lubeck, Vorwerkerstr. 103, Baracke 4, Zimmer 12, Germany, British zone.

11. Reder, Lydija, gim. 10.8. 1911, našlė; Irena — 18.9.1934; Richard — 15.10.1939; Adolf — 21.4.1941. Adresas: Hannover - Stocken, Garbsenerlandstrasse 7, Germany, British zone.

12. Bielička, Juozas, gim. 1917 m. sausio 19 d. Adresas: Flastelweg 5, Eindhoven, Holland.

Prašo afilijavę:

Stankus, Antanas, gim. 1910 m. rugsio 10 d. Marija — 1908 m. spalio 10 d.; (sūnus) 1930 m. kovo 7 d. Adresas: 42 Karne St., Narwee, N.S.W. Australia.

E S U

MESKIUKAS RUDNOSIUKAS,

augęs po pušim sena, patyręs daugelį nuotykių. Manė gėlė bitės ir daktaras kiskelis gydė, lankiau mesikiukų mokyklą, mokė skaityti ir rašyti. Prieš šventes, Kalėdų Se-nelio siunčiamas, skubėjau pas visus vaikučius. Galiausiai dabar ap-lankyti, tik atsiųskite savo adresą ir priedo \$2.

Užsakymus siųskite: J. KAPO-CIUS, 680 BUSHWICK AVE., BROOKLYN 21, N. Y.

SAVE TIME MONEY WORK with York heat

Mes instaliuojame visokios rūšies žibalinį (aliejumi) šildymą. Nereikia nešioti pelenų semtuvu. Nemokamai apskaičiuojame, kiek kainuos.

BROCKTON SERVICE

OIL BURNER and HEATING SERVICE
520 MAIN STREET BROCKTON, MASS.
Tel. 2608

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
— APJUNGOS —
AMERIKA, LYS ORGANIZACIJOS IR LIETUVIŲ ŽINIOS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Jonas Budrys,

Lietuvos Generalinis Konsulas New York'e, šiomis dienomis sugrįžo iš Kanados, kur lankėsi Montrealyje ir Toronte. Sausio 13 d. Konsulas Montrealyje skaitė paskaitą apie Klaipėdos atvadavimą, kurio minėjimą tenai surengė Maž. Lietuvos Bičulių Draugija. Toronte konsulas aplankė Lietuvos konsulą Kanadoje V. Gylį ir padarė vizitą Estijos Konsului. Toronte J. Budrys dalyvavo ir PLB Komiteto susaukta susirinkime.

Kan. J. B. Končius

išvyko į Čikagą atstovauti Balfą tenai DP Komisijos susauktoje konferencijoje tolimasienės tremtinių emigracijos reikalui. Konferencija užtruks dviejų dienų.

Kan. M. Vaitkus,

poetas ir rašytojas, prieš pusę metų atvykęs į JAV, neseniai paskirtas Peace Dale, R. I. viename seselių vienuolyne kapelionu, šiomis dienomis lankėsi Brooklyne ir dalyvavo savo sponzorų E. ir A. Zalių dukters vestuvėse. Kanauninkas atrodė ir jaudinasi labai gerai ir naujose pareigose yra labai patenkintas.

Ateitininkų sėdaraugis ir studentų

susirinkimas įvyko šeštadienį, sausio 19 d., 7.30 val. Ateitininkų Ramovėje, Angelių Karalienės parapijos salėje. Buvo tęsiamos gyvos diskusijos dėl V. Vaitiekūno paskaitos.

Susirinkimas pabrėžė ALRK Federacijos New Yorko apskrities seimelio nutarimą, kad Vasario 16-sios minėjime katalikai nešoka.

Jonas Genis ir Nelė Žalytė susituokė sausio 20 d. Angelių Karalienės parapijos bažnyčioje. Iškilmingi vestuvių pietūs įvyko 60-61 56 Rd., Maspeth, L. I., N. Y. Dalyvavo apie 400 svečių.

Balio Jacikevičiaus

gaidžių laidykla "Pašvaistė" Vokietijoje išleido VI. Jakubėno dainą "Žemė kryžių ir smūkelių" su Ad. Galdiko versliu.

Bronius Kulys,

žurnalistas ir pedagogas, ilgesnį laiką nedirbęs dėl susižeidimo fabrikoje, šiomis dienomis gavo darbą ir pradėjo dirbti penicilino fabrike "Pfizer".

Atvyko prof. J. Brazaitis

"Gen. Blatchford" laivas sausio 20 d. atplaukė į New Yorko uostą, buvo paskutinis IRO tarnyboje buvęs tremtinių transporto laivas. Nuo tos dienos jis ir toliau, kaip ir visi kiti IRO laivai, vežios tremtinius, tik jau naujos organizacijos vardu. Vietoje IRO dabar veiks PICMME — Provisional Intergovernmental Committee for Movement of Migrants from Europe.

Šiuo laivu atplaukė prof. J. Brazaitis, Vliko Užsienio Reikalų Tarnybos vedėjas, ir jo žmona VI. Prosėdaitė-Brazaitienė, buv. Balso įgaliotinė pranešėjų zonai.

Uoste prof. J. Brazaitis sutiko būrys ateitininkų, jo prieitielių ir pažįstamų brooklyniečių.

Laikinai profesorius su šeima apsisėjo pas savo sponzorą Juozą Sabulį, Brooklyne. Po kelių dienų ilgesniam laikui išvyksta pasilsėti į Putnam, Conn. pas Nekalto Prasidėjimo seseris.

Operetės choro metinis koncertas įvykė sekmadienį, sausio 20 d. Svabų salėje, sutraukė daug publikos. Choras ir solistai programą išpildė labai gražiai ir publikos buvo šiltai sutikti. Choro vadovas M. Liuberskis yra idėjęs daug darbų, užtat choras padaręs didelę pažangą.

J. Matulaitienės taut. šokių grupė pašoko porą tautinių šokių. Programai nuotaikingai vadovavo dramos aktorius V. Zukauskas.

Chorui ir solistams akompanavo Al. Mrozinskas.

747, ne 447 balsus

kaip buvo per klaidą atspausdinta anksčiau, gavo A. Devenienė, nominuojama į SLA Pildomosios Tarybos išdo globėjus.

UNESCO konferencijoje, kurį netrukus prasideda New York'e ir vyks Hunter College patalpose iš lietuvių yra pakviestas ir dalyvauja Balso atstovas.

Prie New Yorko universiteto

pavasario semestro metu organizuojami naujiems ateiviams suaugusiems anglų kalbos kursai. Kursai prasidės vasario 4 d. universiteto patalpose — Washington Square Centre of the University, N. Y. Prašymai priimami nuo sausio 21 iki vasario 4 d. Kas norėtų asmeniškai registruotis, priimami nuo 12 iki 7 val. p.p.

Pikietuos "Laisvės" šėrininkų suvažiavimą

Sausio 27 d. "Laisvės" šaukia savo šėrininkų suvažiavimą. Lietuviai patrijotai intensyviai ruošiasi šį suvažiavimą pikietuoti ir parodyti "Laisvės" rėmėjams ką jie ištikrųjų remia. Jie remia savo tautos prispaudėjus ir žudikus bolševikus. Visi norintieji pikietuoti dalyvauti kviečiami ateiti sausio 27 d. 11 val. prie "Laisvės" namų Atlantic Ave., 110, Richmond Hill, L. I., N. Y.

IS L. KAT. DARB. KLUBO VEIKLOS

Sausio 11 d., 8 val. Angelių Karalienės parapijos salėje įvyko LKD klubo susirinkimas. Pirmininkavo J. Zerolis, sek. S. K. Lukas. Pirmininkas, pasveikinęs susirinkusius N. Metų proga, padarė platų klubo veiklos pranešimą. Iki šiol nariai neperdado uoliai lankę susirinkimus, bet valdyba reguliariai posėdžiavo ir rūpinosi klubo veikla. Čia pat buvo pranešta, kad ateityje klubo narių susirinkimai vyks pranciskonių vienuolyne, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y., netoli Myrtle Ave., Broadway stoties. Priežiūriams labai patogus.

Apie kat. seimelio darbus pranešė S. K. Lukas. Klubas, pritardamas kat. seimelio nutarimui, protestuoja prieš rengimą šokių Vasario 16-sios minėjime. Klubas narys T. Kašius pabrėžė, kad Amerikos lietuviai darbininkai šiuo metu turi ypatingai sustiprinti savo veiklą prieš komunistus, kurie taip žiauriai kelia galvas, užmerkę akis ir nenorėdami matyti žiaurumų, bolševikų vykdomų mūsų tėvynėje.

Kitas susirinkimas šaukiamas sausio 26 d., šeštadienį, 7 val. vak. pranciskonių vienuolyne. Tada bus renkama nauja valdyba ir aptarti konkretūs darbai planai 1952 metams. Po susirinkimo bus arbatėlė. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Mirusieji

Andrius Kisieliū, 73 m. amžiaus, gyv. 1786 Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y., mirė gruodžio 16 d., 1951 m., palaidotas gruodžio 19 d., iš Angelių Karalienės parapijos bažnyčios šv. Jono kapinėse.

Ona Danielienė, 59 m. amž., gyv. 55 So. 5th St., Brooklyn, N. Y., mirė gruodžio 19 d., palaidota gruodžio 22 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios šv. Jono kapinėse.

Jonas Jurkus, 69 m. amž., gyv. 225 Lynch St., Brooklyn, N. Y., mirė gruodžio 21 d., palaidotas gruodžio 24 d. iš Angelių Karalienės parapijos bažnyčios šv. Jono kapinėse.

Marija Martia (Vardinkėvičienė), 53 m. amžiaus, gyv. 509 New Jersey Ave., Brooklyn, N. Y., mirė gruodžio 21 d., palaidota gruodžio 26 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios šv. Jono kapinėse.

Kazimieras Zemaitaitis, 63 m. amžiaus, gyv. 1660 De Kalb Ave., Brooklyn, N. Y., mirė gruodžio 24 d., palaidotas gruodžio 28 d. iš Angelių Karalienės parapijos bažnyčios šv. Jono kapinėse.

Vincas Zailskis, 63 m. amž., gyv. 341 So. 4th St., Brooklyn, N. Y., mirė gruodžio 25 d., palaidotas gruodžio 29 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios šv. Jono kapinėse.

Kazimieras Senulis, 65 m. amž., gyv. 75-40 182 St.,

Išnuomojama du kambariai trims asmenims. Galima išsinuomuoti tik vieną atskirai. Kreiptis: 349 Rodney St., 3-čias aukštas, apt. 6, Brooklyn, N. Y. Ieva Dom.

EKRANAS

"Didžiausias vaidinimas pasauly". (The greatest show on earth). Tokiu vardu jau 75-ti metai vienas iš geriausių Amerikos cirkų — Ringling Brothers — yra pavadinęs savo cirką spektaklius. Tuo pačiu vardu dabar pagamintas filmas iš cirkų artistų gyvenimo. Šį didžiulį filmą suko režisierius Cecil De Mille, kuris neseniai atšventė savo 70 metų amžiaus sukaktį. Per visą savo gyvenimą jis yra režisavęs 6 filmus. Įdomi filmo intriga, cirkų artistų romantika ir ištisai cirkų programa — viskas natūraliose spalvose — patenkins kiekvieną žiūrovą. Vaidyba gera: Betty Hutton, Cornel Wilde, James Stewart ir kt. New York'e filmas šiuo metu rodomas Radio City teatre.

Kino apžvalga. Jean Renoir spalvotasis filmas iš Indijos gyvenimo — "Upė" (The river), kuris vis teberodomas New York'o "Paris" kino teatre, savo spalvų natūralumu ir nepaprastai puikia fotografija neturi sau kitų lygių filmų. * Fotografijos atžvilgiu į pirmąją vietą išskirtinas ir nespaulvotasis filmas "Pasižymėjimo ženklas" (The red badge of courage). Turinys — iš Amerikos pilietinio karo laikų. Nepaprastai įdomi idėja. * New York'o "Little Carnegie" teatre šiuo metu rodomas pereinantis metais Venecijos filmų festivalyje laimėjęs didžiulį dovaną japonų filmas "Miške" (Rashomon).

* Spalvotame filme "Būgnai toluomoje" (Distant drums) viena iš svarbiausių rulių kartu su artistu Gary Cooper vaidina Kanados lietuvių filmų artistė Mary Aldon. Filmo turinys iš pirmųjų Amerikos kolonistų ir indėnų karų. * Filmų režisierius Cecil De Mille, kuris pastatė "Samsoną ir Dalilią", "Didžiausią vaidinimą pasauli" ir kt. garsius filmus, pradėjo gaminti istorinį filmą iš Homero apdainuotosios Trojos karo. Filmas vadinsis "Trojos Elena". * Walt Disney artimiausiu laiku pradeda sukurti filmą pagal Jules Verne romaną "2000 mylių jūrų gelmėse".

BOSTONO ŽINIOS

Vasario 16 be šokių

Vasario 16 minėjimas Bostone visada būna be pasilinksminimo. Rengėjai visada taip tą klausimą suprato ir visada be to buvo galima apseiti. Ir šiais metais ALT Bostono skyr. nenumato jokio pasilinksminimo ir dėl to nesama nuomonių skirtumo.

Literatūros vakaras Bostone

Trys bostoniškiai menininkai apvažiavę eilę Amerikos ir Kanados miestų, kuriuose duodavo literatūros vakaro programas, praėjusius su dideliu pasisekimu.

Siemet, apskę ratą, savo gastroles jie pradėjo iš naujo, sudarę visai naują dviejų valandų programą ir dalyvavę lietuvių vakaruose Rochesteryje ir Čikagoje, kur publikos susirinko apie 2000.

Lietuvių visuomenei seniai pageidaujant, kovo 3 d. pagaliau įvyks toks literatūros vakaras ir Bostone (Municipal Building salėje).

Programoje dalyvaus: poetai Bern. Brazdžionis ir St. Santvaras, humoristas A. Gustaitis ir dramų aktorius H. Kačinskas.

Malkiui su tėvu nepalanki programa

"Keleivio" paskutiniuose numeruose skelbiama socialdemokratų programa. Joje įskaitami pabrėžiama, kad socialdemokratų laikos indiferentiškai tikybos klausimais. Jeigu taip ištikrųjų būtų, Malkis su tėvu ir kiti priešikybiniai bliuznieriai turėtų iškelti iš "Keleivio", nes šis gavi save laiko socialdemokratų laikraščiu. Deja, vienaip kalbama, kitaip daroma.

Lapėnas liko vienas

Jau kuris laikas kaip per savo "melodijas" Lapėnas vienas tekala. Buvusio jo kompanijono A. Čapliko nebegirdėti. Dabar jau skelbiama kitos mažiau žinomos kompanijonų pavardės.

Neišrenka miesto tarybos pirmininko

Bostono miesto devynių narių naujoji taryba niekaip neišrenka savo pirmininko, nes niekas negauna reikalingos 5 balsų daugumos. Joyce gavo tik keturis balsus. Kol kas pirmininkauja seniausias amžiumi.

Mokyklų komitetas iš karto visais balsais išrinko pirmininku Mushnik.

Demokratų turėjo pasitarimą

Praeitą savaitę į Bostoną buvo atvykęs visos Amerikos demokratų partijos pirmininkas ir turėjo Copley Plaza viešbuty pasitarimą su Naujosios Anglijos demokratų veikėjais. Nuotais gana karings ir neįsikišama jokių abejonių, kad naujas prezidentas bus demokratas. Kitaip, sako, būtų didelis pavojus Amerikai.

Mayor Hynes į New-Orleans

Mr. Hynes, Bostono miesto galva, gavo kvietimą iš New Orleans miesto valdžios aplankyti sausio 30 d. ten atidarytą International House ir ta proga pamatyti ano uosto įrengimus. Numatoma po to ir Bostone atidaryti panašų namą tiklu išplėsti užsienio prekybą. Kartu su mayoru Hynes vyks 20 žymių prekybos ir valdžios atstovų.

"DARBININKO" SKAITYTOJAMS BOSTONE

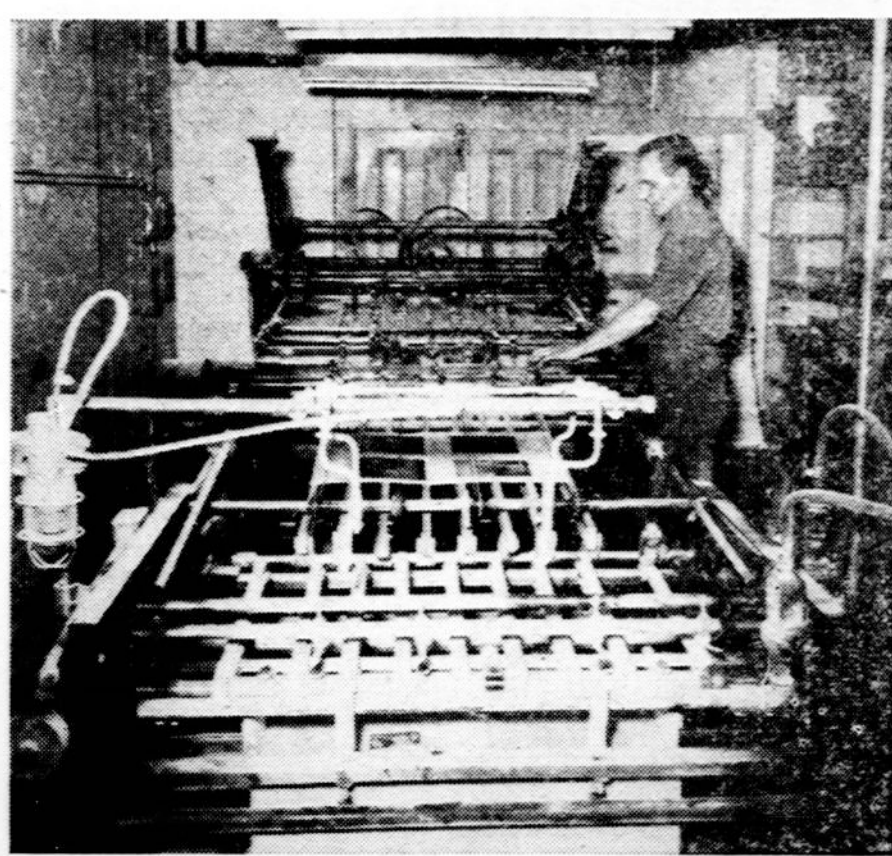
Bostone ir apylinkėse gyvenantieji lietuviai "DARBININKA" gali gauti sekančiose vietose:

A. IVASKA, LITHUANIAN FURNITURE CO., 328 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

COLONIAL SPA, 357 W. Broadway, So. Boston, Mass.

PAUL'S VARIETY STORE, 303 E. Street, So. Boston, Mass.

MR. JAKSTAS, MEAT MARKET, West 4 and D Streets, So. Boston, Mass.

J. Kapočius, Darbininko spaustuovės vedėjas, prie knygų spausdinamos mašinos, kuria praėjusiais metais atmušta daug įvairiausių leidinių, tarp jų Luksusinis Vyt. Augustino albumas "Mūsų Tėvynė" ir Vyt. Nemunėlio spalvotas "Meškiukas". Čia spausdinama ir gausiai iliustruota (įvairių spalvų) kun. St. Ylos maldaknygė mažiesiems.

DARBININKO RĖMEJAI

"Darbininkui" paremti ir 1952 m. kalendoriaus spausdinimo išlaidoms padengti priimtė aukų:

Po \$30.00: Petras Klimas, Stirling, N. J.

Po \$5.00: A. Loh, Brighton, Mass., K. Galdius, Maspeth, N. Y.

Po 3.00: T. Mažonienė, A. Bagdonas, J. Klant, E. Vaitelis — Brooklyn, N. Y.; S. V. K. Ralys — Amsterdam, N. Y.; Z. Jankauskas, Chicago, Ill.; M. Levickas, Rochester, N. Y.; M. Benevise, New Haven, Conn.; J. Jenulevich, Shamokin, Pa.; L. Bajorūnas, Riverdale, N. Dak.; O. Zickienė, Ozone Park, N. Y.; A. Tukis, Waterbury, Conn.; J. Peckis, Detroit, Mich.; P. Kiškunas, Lewiston, Maine; A. Matulevičius, Pittsburgh, Pa.; P. Glugodas, Cleveland, Ohio; P. Pliksnys, So. Boston, Mass.

Po \$1.50: A. Spaičys, Brooklyn, N. Y.

Po \$1.00: C. Johnson, U. Janušas, B. Boguzas, E. Baltus, P. Palys, U. Mikulskis, S. Miltenis, M. Skirmont, — Brooklyn, N. Y.; A. Wisnaskas, M. Brasas, I. Marksienė, Z. M. Počius, M. Zilinskas, A. Sinkėvičius, O. Diksienė, R. Ligmalis — S. Boston, Mass.; A. Molis,

Už malonią paramą "Darbininkui" visiems rėmėjams ir bičiuliams nuoširdžiai dėkojame. Administracija

"DARBININKO" SPAUSTUVEJE

680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y.

PRIMAMI SPAUSDINTI:

- Žurnalai
- Laikraščiai
- Knygos
- Jubiliejiniai leidiniai
- Parengimų programos
- Plakatai
- Bilietai
- Vestuvių kvietimai

IR ATLIEKAMI KITI

SPAUDOS DARBAI

Užsakymus siųskite:

"DARBININKAS"

680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel. GL 5-7068

AR

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SOU 8-2680

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

SESTADIENIAIS — VAL POPIET WWRI 1680 W

GYVUOJA PER 15 METU

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengiamieji koncertai, šokiai, ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdnai pranešimai)

195 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVERgreen 4-9293

J. P. GINKUS AD. JEZAVITAS V. UBAREVICIUS
Direktorius Muzikos Dir. Pranešimų Dir.

New Yorko miesto galva Impelleritieri iteikia kap. H. Carlssonui sveikinimo adresą. Jis jau grįžo iš Anglijos, prie kurios krantu nuskendo jo gelbėtas prekybinis laivas "Flying Enterprise".